

ok, 1931. június 4.

alest.
Énekhangv.
Hangv. Bruch, Schu-
uccini: Manon Lescaut

nősnégyes.
f. hangv.
Rádiózenekar.
gyelet hangv.

k. május 5.
Grammofón. 12.30: Hi-
Jazz. 18.15: Előadás.
9.40: Rádiógyetem.
ben hírek.

Hangv. 9.30: Hírek.
2.25: Hírek. 1: Pontos
s. 2.45: Hírek. 4: Me-
időjelzés, időjárás, hi-
golyók", felolvasás.
ák. 6.45: Gyorsírás.
ne magyartárgyu szer-
böl. Utána: Pontos idő-
írek. 10.30: Zongoraszá-
olasz nyelvű előadás

est.
Hangjáték.
0: Weber opera.
Grammofón.
Szimf. hangv.
Kattowic. 20.15: Filha
Mozart, Noskowski, R.
szkij művei. — 22.15

Szórakoztató zene.
Lehár: Paganini cím

Rádiózenekar. Bizet, Ve-
orak, Wagner, Smetana.
n. 20.30: Benda: Rom-
ja.
Grammofón.
Szimfónikus zene. 22.
0: Grammofón.

Hirdetése

A mostani választás is iskolapéldája volt annak, hogy nekünk, zsidóknak minden sikerért csakugyan duplán kell megdolgoznunk. Az urnák lezárása óta eltelt három nap alatt mindent elkövettek, hogy elüssenek bennünket parlamenti képviselőtinktől. A kormány egész központi választási gépezete lázas munkában volt, a hivatalos választási matematikusok a legraffináltabb büvészmutatványokkal kísérleteztek, csak hogy a végleges eredményt olyanformán alakítsák ki, hogy a zsidóság ne jusson mandátumhoz. De még a legboszorkányosabb ügyeskedésekkel sem lehetett eltüntetni a föld színéről azt a hatvannégyezer zsidó szavazatot, amely az erőszakosságok, a terror és az urnamanipulációk szítóján mégis átjutott. Másrészt nem sikerült az összszavazatok számát sem olyan fantasztikus magasságokba felnyomni, hogy ez paralizálni tudja a 64 ezer zsidó szavazatot.

A kormány igazán mindent elkövetett, hogy ez sikerüljön. Legalább félmillióval szaporította — hozzáértő ellenzéki szakemberek becslése szerint — a szavazatok számát, amelyekkel természetesen önmagát ajándékozta meg. Többel már nem szaporíthatta, mert ez esetben évekre visszamenőleg a halottakat is le kellett volna szavaztatnia. Így hát nem maradt más hátra, kénytelen volt a zsidóságnak is odaitélni a minimálisra redukált mandátumszámot.

Ha csak félig-meddig tiszta választások lettek volna, úgy a zsidóságot teljesen leadótt szavazatai után legalább 12—13 mandátum illette volna meg. A kalkuláció igen egyszerű: A terror és az urnamanipuláció révén legalább 25—30 ezer szavazatot raboltak el a Zsidó Párttól, amelyekkel együtt 90 ezer lett volna a zsidó szavazatok száma. Ha a ténylegesen leadott összszavazatok számát 2 millió 300 ezerre becsüljük, mint amennyit az első hivatalos jelentések is közöltek, úgy a zsidó szavazatok az összszavazatok 4 százalékát tették volna ki. Mint hogy ebben az esetben a kormány nem kapta volna meg a prémiumhoz szükséges 40 százalékot, a mandátumok elosztása arányosan történt volna s így a zsidóság 15 képviselőt küldhetett volna a

XIV. ÉVF. • 123. SZAM
Cluj—Kolozsvár, 1931
június 5 Péntek
5691 ÉV Szivan 24

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929.

Ara 3 lej

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
ucca) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ARAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

**KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ARAK:**
Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Végre hivatalosan is közzétették a választás végleges eredményeit

A Zsidó Párt négy mandátumot kapott 2.19 százalék után

A kormány 2,927.303 szavazatot mutatott ki és 299 mandátumot kap. A nemzeti parasztpártnak 27, a georgistáknak 11, az avereszkánusoknak 9, a magyar pártnak 9, a cuzistáknak 7, Lupunak 6, a szociáldemokratáknak 6, Sterenek 5, a dolgozóknak 4 képviselőjük lesz a parlamentben

Dr. Fischer József, Mayer Ebner, dr. Samy Singer és dr. Fischer Tivadar, vagy dr. M. Teich lesznek a zsidó képviselők

Nekünk, zsidóknak, minden pálmáért, amelyhez az életben jutunk, sokszorosan kell megküzdenünk, mert általában nem szívesen jutalmaznak bennünket. A jogos jussunkhoz is nehezebben jutunk hozzá, mint mások. Szerencsére ennek a ténynek a tudatát szinte már születésünk percétől kezdve magunkkal hozzuk és ezzel magyarázható a zsidó fajtat annyira jellemző szívósság, ambíció és makacs kitartás egy cél mellett.

A mostani választás is iskolapéldája volt annak, hogy nekünk, zsidóknak minden sikerért csakugyan duplán kell megdolgoznunk. Az urnák lezárása óta eltelt három nap alatt mindent elkövettek, hogy elüssenek bennünket parlamenti képviselőtinktől. A kormány egész központi választási gépezete lázas munkában volt, a hivatalos választási matematikusok a legraffináltabb büvészmutatványokkal kísérleteztek, csak hogy a végleges eredményt olyanformán alakítsák ki, hogy a zsidóság ne jusson mandátumhoz. De még a legboszorkányosabb ügyeskedésekkel sem lehetett eltüntetni a föld színéről azt a hatvannégyezer zsidó szavazatot, amely az erőszakosságok, a terror és az urnamanipulációk szítóján mégis átjutott. Másrészt nem sikerült az összszavazatok számát sem olyan fantasztikus magasságokba felnyomni, hogy ez paralizálni tudja a 64 ezer zsidó szavazatot.

A kormány igazán mindent elkövetett, hogy ez sikerüljön. Legalább félmillióval szaporította — hozzáértő ellenzéki szakemberek becslése szerint — a szavazatok számát, amelyekkel természetesen önmagát ajándékozta meg. Többel már nem szaporíthatta, mert ez esetben évekre visszamenőleg a halottakat is le kellett volna szavaztatnia. Így hát nem maradt más hátra, kénytelen volt a zsidóságnak is odaitélni a minimálisra redukált mandátumszámot.

Ha csak félig-meddig tiszta választások lettek volna, úgy a zsidóságot teljesen leadótt szavazatai után legalább 12—13 mandátum illette volna meg. A kalkuláció igen egyszerű: A terror és az urnamanipuláció révén legalább 25—30 ezer szavazatot raboltak el a Zsidó Párttól, amelyekkel együtt 90 ezer lett volna a zsidó szavazatok száma. Ha a ténylegesen leadott összszavazatok számát 2 millió 300 ezerre becsüljük, mint amennyit az első hivatalos jelentések is közöltek, úgy a zsidó szavazatok az összszavazatok 4 százalékát tették volna ki. Mint hogy ebben az esetben a kormány nem kapta volna meg a prémiumhoz szükséges 40 százalékot, a mandátumok elosztása arányosan történt volna s így a zsidóság 15 képviselőt küldhetett volna a

parlamentbe. Dehát, mint szomorúan tudjuk, nem voltak tiszta választások s így meg kell elégednünk azzal a 4 mandátummal, amely a nagy osztozkodásból nekünk maradt. A mai viszonyok között ez is gyönyörű eredmény s a zsidó választó tömegek imponáló fegyelmeztségének és hősiességének önfeláldozásának beszédes bizonyossága.

Három napon keresztül hagyta kétségben a kormány az országot a választások eredménye felől s ez a három nap, különösen a zsidóság számára volt az aggodalmas várakozás ideje. Szerkesztőségünket szinte percenként ostromolták az ország minden részéből a telefonérdeklődések, mert a liberális és kormánylapok, valamint a hatósági közegek állandóan azt a hírt lanszírozták, hogy a Zsidó Párt nem jutott mandátumhoz. Egyedül az Uj Kelet volt az, amely az első perctől kezdve hangoztatta, hogy megvan a két százalék, amelytől semmiféle fondorlattal nem lehet már elútni bennünket. Tudtuk, hogy a 64 ezer szavazatot nem lehet eltüntetni. Ezért tartottuk a lelket a már-már elcsüggedő zsidó választókban s elégtétellel állapíthatjuk meg, hogy az események bennünket igazoltak. Immár kétségtelen és hivatalosan beismert tény, hogy az összeülő parlamentben a zsidóság képviselői helyet foglalnak.

Négy képviselője lesz a Zsidó Pártnak. Számárany szerinti sorrendben első helyen áll Máramaros, amelynek kipróbált és szinte legendás népszerűséggel rendelkező képviselője, dr. Fischer József ismét bekerült a parlamentbe, hogy ott tovább folytassa bátor és megalkuvást nem ismerő harcát a zsidó érdekekért.

Második helyen áll Csernovic megye, ahonnan a zsidó politikai élet örökifjú veterán harcosa: dr. Mayer Ebner került be a kamarába. A harmadik hely Storoinet, ahol szintén dr. Mayer Ebner volt a listavezető, akinek ilyenformán az egyik mandátumról le kell mondania. A pártvezetőség határozata értelmében Ebner a csernovici mandátumról fog lemondani, hogy helyet adjon dr. Samy Singer bukaresti ügyvédnek, a fiatal zsidó generáció egyik legragyozóbb tehetségű tagjának. Dr. Singer harminc év körüli ember, páratlan szónok és debatter, akire nagy szerep fog majd várnai a sajnos nagy számban bekerült kuzista képviselők támadásainak kiparizálásánál.

A negyedik hely még bizonytalan, mert a sorocai szavazatok arányszáma még nincsen véglegesen tisztázva. Amennyiben a sorocai arányszám lesz a kedvezőbb, úgy dr. Fischer Tivadar, a Zsidó Párt elnöke kerül be ezen a helyen, akinek munkásságát és a Zsidó

Párt megszervezése érdekében kifejtett tevékenységét éppen tegnapi számunkban ismertettünk. Mondanunk sem kell, milyen elsőrendű érdekek fűződnek hozzá, már a Zsidó Párt presztizse szem

pontjából is, hogy annak elnöke helyet foglaljon a kamarában.

Amennyiben azonban a sorocai számarány még sem alakulna kedvezően, úgy a sorrendben Radauti következik, amelynek listavezetője dr. M. Teich, a bukovinai zsidóság egyik legkiválóbb reprezentánsa, országos hírű ügyvéd, aki ugyancsak a legkitünőbb románnyelvi debatterek egyike.

Sajnálatos tény, hogy a több mint 300 ezer lelket számláló beszarabiai zsidóságnak nem lesz képviselője a parlamentben, mert a kitünő dr. Landau Mihálytól, aki az elmúlt ciklus alatt oly számos esetben adta tanujelét bátorságának és rátermettségének, egyszerűen elrabolták a mandátumot. Ez mindenestre érzékeny vesztesége lesz a Zsidó Parlamenti Klubnak.

Örömmel és megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy a Zsidó Párt méltó képviselőivel vonul be az új parlamentbe, akiknek működése elé bizalommal tekinthet az ország egész zsidósága.

A végleges eredmény

Bucuresti-Bukarest, június 4. (Rador) A kormány ma délben publikálta a választási eredményeket, amelyek a következők:
Leszavazott 2,927.303 választó.

Ebből kapott:	szavazat	százalék	mandátum
Uniunea Nationala	1,389.849	47.84	299
(Iorga-párt, lib., német)			
Nemzeti parasztpárt	438.761	14.98	27
Bratianu Gheorghie partja	173.343	5.92	11
Averescu-párt	151.229	4.82	9
Magyar Párt	139.005	4.74	9
Cuza part (L. A. N. C.)	113.850	3.88	7
Lupu partja	106.678	3.43	6
Szociáldemokrata part	94.953	3.24	6
Stere part és kamatel. liga	80.589	2.75	5
Dolgozók Blokkja (kom.)	73.711	2.51	4
Zsidó Párt	64.175	2.19	4
Vasgarda	30.776		
Megsemmisítve	80.384		387

Kik lesznek a Zsidó Párt képviselői

A választási törvény értelmében a kormánylista megkapta a 2 százalékon alulmaradt pártok szavazatait is és így az összes mandátumok 75.27 százalékát, míg a többi párt elért százalékának felét.

Még 3 megye — Olt, Soroca és Lapusna — végeredménye nem egészen pontos, ezek azonban fenti arányszámokon csak lényegtelenül változtathatnak.

A végső szót a mandátumok felosztását illetőleg a legfelsőbb választási bizottság fogja kimondani.

A fentiek szerint az ellenzéki pártok 88 mandátumot kapnak.

A Zsidó Pártnak tehát négy képviselője lesz. A hivatalosan megállapított arányszám szerint a megyék így következnek: Máramaros (11.57 százalék) listavezető dr. Fischer József, Csernovic (10.91 százalék) listavezető dr. Mayer Ebner, aki azonban le fog mondani dr. Samy Singer javára és a strojineti (9.98 százalék) mandátumára fog ontálni. A negyedik képviselő vagy dr. Fischer Tivadar (Soroca), vagy dr. Teich (Radautz) lesz.

A nemzeti parasztpárt mandátumai

A nemzeti parasztpárt mandátumai a következők:
Maniu (Alba), Pop Csicsó (Arad), Calinescu (Arges), Crisan (Bihar), Voicu Nitescu (Brasov), Pop Csicsó (Caras), Iacobescu (Cetea-Alba), Hatiegan (Cluj), Lepadatu (Constanca), Potarca (Dolj), Dobrescu (Fagaras), Iunian (Gorj), Vlad Aurel (Hunedoara), Radulescu (Ialomita), Ghelmegean (Ismail), Raducanu (Mehedinti), Mihalache (Muscel), Manu Ielkés (Nasaud), Mirto (Ramnicul Sarat), Maniu (Salaj), Popovici Mihály (Satu-Mare), Lugojeanu (Severin), Tilea (Sibiu), Popovici Mihály (Somes), Coltor

Tarnava-Mica), Gheorghescu (Tulcea), Moldovan Valer (Turda), Simian (Valcea) és D. R. Ioanituscu (Vlasca.)

A magyar párt képviselői

A magyar párt képviselőiről a belügyminisztérium a Rador utján jelentést adott ki, ezt azonban a magyar párt központi irodája megcáfolta. A magyar párt kalkulációi szerint amennyiben a kamarába kilenc magyar képviselő kerül be, a következő megyékben jutnak a képviselőjelöltek mandátumhoz:

Háromszékben báró Szentkeresztly Béla, Csikban Páll Gábor, Maros dr. Willer József, Kolozs György Bethlen György, Arad Parecz Béla, Udvarhely gr. Bethlen György, Brassó Szabó Béni, Kisküllő Gyárfás Elemér és Szatmár dr. Jakabffy Elemér. A sorrendben csak ezután következik br. Jósika János Szilágyban és Hegedüs Nándor Biharban. Hegedüs Nándor így Bihar megyében kiesett. Nagyon sajnáljuk, hogy kitünő újságíró kollégánk, az általa elért 13 ezer biharmegyei szavazat ellenére nem tudott mandátumhoz jutni.

A szocialista mandátumok

A szociáldemokrata párt listavezetői közül a következők jutottak be a parlamentbe: Szilágy megyében Fluérás, Izmailban Mirescu, Carasban Gherman, Cămpulungban Roznoveanu, Csernovicban Grigorovits, Szatmáron Bartalis-Sándor kolozsvári alpolgármester.

A kommunista képviselők

A Dolgozók Blokkja a következő képviselőjelölteket juttatja a parlamentbe: Temes-Torontál D. Pátráscanu bukaresti ügyvéd, Bihar Imre Aladár, aki kötelezte magát, hogy megválasztása esetén lemond dr. Rozvan Jenő javára, Marosban Dan István és a csernovici listavezető.

(Folytatás a 4-ik oldalon.)

zsidó költő
dre Spire, Jabotins
rod, Avigder Ham
stb.

ó versei
20 lej beküldése el
esen küldi az Uj
nyosztálya.

Szégyenletes terror dühöngött a beszarábiai választásokon

Landau elmondja elhurcoltatásának és embertelen megkínóztatásának történetét

Verték és csaltak Beszarábiában az urnák meghamisítása érdekében. Landau feljelentést tett támadói ellen

Buszonötezer zsidó szavazatot tüntetett el a terror Beszarábiában

Bucuresti-Bukarest, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemcsak Beszarábiában az egész ország zsidósága mélyesen meg van háborodva ama sorozatos brutálisan meg kellett volna tartani a választásokat a jég között. Ez a sárkány és a kutyák között, amíg a sarkvidék rejtelték a városból kifelé vezető irányban és nem akartam ráülni.

Bucuresti-Bukarest, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemcsak Beszarábiában az egész ország zsidósága mélyesen meg van háborodva ama sorozatos brutálisan meg kellett volna tartani a választásokat a jég között. Ez a sárkány és a kutyák között, amíg a sarkvidék rejtelték a városból kifelé vezető irányban és nem akartam ráülni.

Bucuresti-Bukarest, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemcsak Beszarábiában az egész ország zsidósága mélyesen meg van háborodva ama sorozatos brutálisan meg kellett volna tartani a választásokat a jég között. Ez a sárkány és a kutyák között, amíg a sarkvidék rejtelték a városból kifelé vezető irányban és nem akartam ráülni.

Bucuresti-Bukarest, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemcsak Beszarábiában az egész ország zsidósága mélyesen meg van háborodva ama sorozatos brutálisan meg kellett volna tartani a választásokat a jég között. Ez a sárkány és a kutyák között, amíg a sarkvidék rejtelték a városból kifelé vezető irányban és nem akartam ráülni.

Bucuresti-Bukarest, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemcsak Beszarábiában az egész ország zsidósága mélyesen meg van háborodva ama sorozatos brutálisan meg kellett volna tartani a választásokat a jég között. Ez a sárkány és a kutyák között, amíg a sarkvidék rejtelték a városból kifelé vezető irányban és nem akartam ráülni.

Bucuresti-Bukarest, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemcsak Beszarábiában az egész ország zsidósága mélyesen meg van háborodva ama sorozatos brutálisan meg kellett volna tartani a választásokat a jég között. Ez a sárkány és a kutyák között, amíg a sarkvidék rejtelték a városból kifelé vezető irányban és nem akartam ráülni.

Bucuresti-Bukarest, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemcsak Beszarábiában az egész ország zsidósága mélyesen meg van háborodva ama sorozatos brutálisan meg kellett volna tartani a választásokat a jég között. Ez a sárkány és a kutyák között, amíg a sarkvidék rejtelték a városból kifelé vezető irányban és nem akartam ráülni.

Bucuresti-Bukarest, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemcsak Beszarábiában az egész ország zsidósága mélyesen meg van háborodva ama sorozatos brutálisan meg kellett volna tartani a választásokat a jég között. Ez a sárkány és a kutyák között, amíg a sarkvidék rejtelték a városból kifelé vezető irányban és nem akartam ráülni.

Bucuresti-Bukarest, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemcsak Beszarábiában az egész ország zsidósága mélyesen meg van háborodva ama sorozatos brutálisan meg kellett volna tartani a választásokat a jég között. Ez a sárkány és a kutyák között, amíg a sarkvidék rejtelték a városból kifelé vezető irányban és nem akartam ráülni.

Bucuresti-Bukarest, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemcsak Beszarábiában az egész ország zsidósága mélyesen meg van háborodva ama sorozatos brutálisan meg kellett volna tartani a választásokat a jég között. Ez a sárkány és a kutyák között, amíg a sarkvidék rejtelték a városból kifelé vezető irányban és nem akartam ráülni.

Bucuresti-Bukarest, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemcsak Beszarábiában az egész ország zsidósága mélyesen meg van háborodva ama sorozatos brutálisan meg kellett volna tartani a választásokat a jég között. Ez a sárkány és a kutyák között, amíg a sarkvidék rejtelték a városból kifelé vezető irányban és nem akartam ráülni.

Ekkor Smádu komiszár előhívta az 51-es, 5-ös, 3-as és 75-ös számú közrendőröket, akik Horjoc komiszárral együtt megfogták a kezemet, a fejemet, a lábamat, betömtek a számat és mint valami holttestet, rádobták a kocsi, amely elindult a hotini erdő és nem a törvényszék felé.

Az összecsendült közönség kiabálni kezdett a rendőrök ellen, nekem pedig sikerült a gyeplőt a kezembe kapni és megfordítottam a kocsi.

A rendőrségen új közlegények segítségével kivitték a mezőre, valami hét kilométerre a városból, Capaleuwa falu közelébe. Ebben a községben le tartóztatásban voltam este fél nyolcig Feodor Svetzi házában, amely szemben van a községházával.

A ház előtt fél kettőtől az 51-es számú közrendőr állott őrt, majd átadtak két csendőr őrizetbe. Az egyik csendőrt Diaconasa Jonnak hívják. Fél nyolckor elengedtek. Azonnal jelentkeztem a hotini ügyésznél és megtettem a feljelentésemet.

Todoroff rendőrigazgató parancsára

Rá kell mutatnom arra, hogy az egész letartóztatási, elrablási és megkínzási akciót Todoroff rendőrigazgató közvetlen parancsnoksága alatt hajtották végre. Tanuként megneveztem részben azokat, akik jelen voltak a történetknél, azonkívül a következő hotini polgárokat: David Seimann, Maria Nafornitza, Brodschi fogorvosnő, dr. Seller állatorvos, Sima Gonigmann, Danel Goldstein és Nusen Nudelmann.

Ilyen előzmények után folyt le a hotini választás, amelyről Landau képviselő még a következőket mondotta el az Uj Kelet munkatársának:

Meghamisították az urnákat

Az urnákat meghamisították. Az eredményt előre meghatározták. Azokat a bírákat, akik ellenszegültek, vagy gyanúsak voltak, hogy nem fogják odaadni magukat ilyen dolgoknak, eltávolították és helyettesítették az ország más részéből delegált emberekkel. Így például Déváról, Turnu-Severinből és Ismailból hoztak bírákat Hotinba a választások előestéjén. A helyi bírákat szabadságra küldték, holott azok nem is kérték.

Csak ilyen módon lehetett kihozni Hotinban kétszer annyi szavazatot, mint ahány ember szavazóigazolványát kiváltotta. Ez a magyarázata annak, hogy Hotin megyében, ahol legalább 10 ezer zsidó szavazatnak kellett volna lennie, még 3000 szavazatot sem hagytak meg nekünk.

Érdekes, hogy Bricani községben Stamate bíró becüleletes magatartása folytán bejutott az egyetlen zsidó bizalmi ember egész Hotin megyében és ott 900 zsidó szavazat közül a Zsidó Párt 793 szavazatot kapott, vagyis 90 százalékot, míg a 20 kilométernyire fekvő Noua Sulitza városban, ahol 1000 biztos szavazatunk volt, az urnából csak 30 jött ki. Ezek a számok maguktól beszélnek és nem kell hozzájuk semmi kommentár.

Kisenevben az urnák mellett verték az embereket

Kisenev városában a zsidókat a szavazóhelyiség mellett verték és elkergették a csendőrök és kortések, úgy, hogy 8000 választó közül csak 2000 tudott le szavazni. Calarasi városkában 1200 zsidó szavazatból csak 17 szavazatot juttattak nekünk.

Minden zsidó szavazó által átadott cédulát a bíró kinyitotta és az asztal alá dobta, mint semmit. Ilyen terror mellett, amely egész Beszarábiában megnyilvánult, határozottan állítom, hogy legalább 20 ezer szavazatot lopnak el tőlünk, mert a zsidó lakosság egyhangú lelkesedéssel és leirhatatlan fegyelmelletté szavazott a Zsidó Pártra.

lan fegyelmelletté szavazott a Zsidó Pártra.

Besarábiának egész zsidó lakossága fel van háborodva ama barbárság miatt, amellyel a választásokat lefolytatták. Egyébként ugyanigy bántak el a többi ellenzéki listákkal is és így valószínű, hogy az összes pártok meg fogják támadni a választásokat, mint ahogy mi is majdnem minden beszarábiai megyében kontesztációt jelentettünk be.

Az erdélyi zsidóság dicsősége

De hagyjuk most azt a kálváriát, amelyen keresztülmentem, az eredmény mégis büszke megelégedéssel tölt el. Különösen a legnagyobb köszönetet kell kifejeznem az erdélyi zsidóságnak, amely csodálatos szolidaritásról és arról is tett fényes tanubizonyítást, hogy megértette az idők szavát. Büszkék lehetünk az elért eredményre, habár biztos vagyok benne, hogy nemcsak 64 ezer, hanem 100 ezer szavazatot is elértünk volna, tiszta választások esetén.

Az Uniunea haldoklása

Nagyon figyelemreméltó a regáli zsidóság választási eredménye, amely körülbelül 12 ezer szavazatot hozott, annak ellenére, hogy a zsidó érdekek nyílt elárulásával az Uniunea Evreilor Români élet halál harcot folytatott ellenünk. Ki tudná elképzelni azt az lehetőséget, hogy egy romániai magyar merészelné kiadni a jelszót, hogy egyetlen magyar szavazatot sem szabad a magyar pártra leadni.

Brüning és Curtius elutaztak Chequersbe

Hindenburg szombaton dönt a szükségrendeletek ügyében. Stennes nyílt frontot csinált Hitler ellen

Berlin, június 4. Brüning és Curtius elutazása előtt a birodalmi miniszterek megbeszélést tartottak, amelyen még egyszer áttekintették a Chequersben tárgyalásra kerülő anyagot. A két német miniszter elutazásánál megjelent a pályaudvaron a berlini angol nagykövetség is. Elutazása előtt Brüning kancellár hosszabb audiencián volt Hindenburg elnöknel s ismertette a birodalmi kormány legújabb szükségrendeletét.

Álarcos banditák kifosztottak két dési zsidó fuvarost

Rémdráma a szamosújvári országúton

Dej-Dés, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Dés és Szamosújvár között vezető országúton az elmúlt éjjel rémregénybe illő rablótámadás történt, melynek során kifosztották Grünfeld Géza dési és Grosz Pinkász magyarországi zsidó fuvarosokat. A két fuvaros éjjel Désről indult el Szamosújvár felé. Éjjel felé az országutat szegélyező árokból két álarcos bandita ugrott ki, akik revolverrel kényszerítették a fuvarosokat, hogy értékeiket adják át nekik.

Grünfeld és Grosz ellenkezni próbáltak, mire a banditák verekedést kezdtek. Végül a két fuvaros kénytelen volt engedni a fegyveres tulerőnek és Grünfeld 4000 lej készpénzt, Grosztól pedig egy hateraz lejes váltót raboltak el.

Grünfeld néhány perc múlva egy szembejövő autóval visszautazott Désré, ahol a rendőrség feljelentést tett. Innen telefonon ment rendelet Szamosújvárra, ahonnan csendőri és rendőri különítmény szállt ki a helyszínre. A rablóknak azonban nyomavesztett és a rendőrség tanácstalanul áll a banditizmussal szemben. A Grosztól ellopott váltót Majer Bel-

Azzal még nem tette meg kötelességét, ha kifizeti előfizetési hátralékát...

Szerezzen egy új előfizetőt az Uj Keletnek,

ha azt akarja, hogy az erdélyi zsidóság egyetlen organuma zavartalanul teljesíthesse kötelességét!

Csunya és visszatartó denunciació volt az, amit az UER csinált az egész országban terjesztett felhívásaival, amelyekben azt mondja, hogy a zsidóság egy élő és inaktív nép, nincs joga saját, önálló politikát üznie.

Az UER ügynökei jelentették fel az összes zsidó párti bizalmiakat és az ő segítségükkel tartóztatták le, zaklatták és verték meg az embereinket.

Mégis a zsidó nép egészséges szolidaritás-érzelme győzött az egész országban. Határozottan állíthatjuk, hogy az a rossz álmom, amelyet az Uniunea megtestesített, teljesen szétfoszlott. Haldoklása rémes volt és szégyenletes, de meg fogja pecsételni mindörökké azoknak az embereknek a nyomorultságát, akik azt állították eddig, hogy ők a zsidó lakosság vezetői. Június elsejével új korszak vette kezdetét a romániai zsidóság életében.

Eddig szól Landau volt képviselő nyilatkozata. Tragédiája az egész ország zsidóságának, hogy Landau a beszarábiai gazdaságok miatt nem jutott mandátumhoz. De örök dicsősége mindnyájunknak az a közel 18.000 szavazat, amelyet a zsidó lista Beszarábiában minden terror ellenére elért.

(h. e.)

tét. Az elnök néhány napon belül dönt. Politikai körökben szombat előtt nem várják az elnöki aláírással ellátott szükségrendeletet nyilvánosságra hozatalát. Berlin, június 4. Stennes kapitány és dr. Ottó Strasser, a nemzeti szocialista párt disszidensei, akik eddig külön utakon haladtak, most közösen megállapították a nemzeti szocialista párt harc közösségét s maguknak vindikálják azt a jogot, hogy ők a nemzeti szocializmus igazi képviselői.

— Kezd deprimaltá válni a hangulat Amerikában. Londonból jelentik: A legutóbbi newyorki tőzsdekrachot az iparvállalati beszámoló adataival magyarázzák. A legtöbb iparvállalat a nyereségek állandó hanyatlásáról és a forgalom csökkenéséről számol be. A hangulat Amerikában is kezd deprimaltá válni.

— Lítteczky Endre és L. Krausz Ilonka kiállítás. Vasárnap délelőtt a vármegyeháza üvegtermében a Kolozsváron jól ismert temesvári művészpár új kollekcióval lép a közönség elé. Lítteczkyék a nyarat évről-évre itt töltik Kalotaszegen és mostani kiállításukon tavalyi kalotaszegi stüdiomaik eredményét mutatják be. Lítteczky főként színekben gazdag olajképeket, L. Krausz Ilonka grafikai munkákat állít ki. Az érdekes tárlatot Isac Emil művészeti felügyelő fogja megnyitni.

A 64.175 zsidó szavazat

(Első oldali cikkünk folytatása)

A Zsidó Pártnak 50 vármegyében volt listája. Hetvenegy megye közül 51-ben jelöltünk, de a bálti listát jogtalanul megsemmisítették. A beszarábiai és máramarosi féktelen terror mellett, főlényes győzelmet jelentő 64.175 szavazat így gyűlt össze:

Erdély

Alsófehér vármegye	620
Arad	1378
Bihar	2575
Brassó	291
Krassó	nem volt zsidó lista
Csik	nem volt zsidó lista
Kolozs	1716
Fogarás	nem volt zsidó lista
Hunyad	697
Máramaros	2641
Marostorda	1515
Naszód	927
Udvarhely	382
Szatmár	3268
Szörény	644
Szeben	328
Szamos	1531
Nagyküküllő	242
Kisküküllő	388
Temes-Torontál	2044
Háromszék	nem volt zsidó lista
Torda	465
Szilágy	2522
Összesen:	24.172

Regát

Hfov	1270
Arges	nem volt zsidó lista
Bacău	538
Baia	410
Botosani	1876
Braila	409
Buzău	nem volt zsidó lista
Caliacra	nem volt zsidó lista
Constanta	nem volt zsidó lista
Teleorman	nem volt zsidó lista

Tulcea	nem volt zsidó lista
Covorlui	664
Dâmbovita	nem volt zsidó lista
Dolj	nem volt zsidó lista
Dorohoi	1161
Durostor	nem volt zsidó lista
Fălciu	266
Gorj	nem volt zsidó lista
Ialomita	nem volt zsidó lista
Jasi	1753
Mehedinti	nem volt zsidó lista
Neamti	896
Muscel	nem volt zsidó lista
Olt	nem volt zsidó lista
Prahova	509
Putna	398
R. Sărat	nem volt zsidó lista
Roman	116
Romanti	nem volt zsidó lista
Tecuci	304
Tutova	133
Vaslui	263
Vâlcea	nem volt zsidó lista
Vlasca	nem volt zsidó lista
Összesen:	11.415

Besarábia

Balti megsemmisítették a zsidó listát	
Cahul	1041
Cetatea-Alba	2575
Hotin	2920
Ismail	1651
Lăpuşna	2202
Orhei	1902
Soroca	3680
Tighina	1657
Összesen:	17.628

Bukovina

Câmpulung	1238
Csernovic	2915
Radauti	1906
Storojineti	3033
Suceava	1868
Összesen:	10.960

A zsidó szavazatok végösszege: 64.175.

A Zsidó Párt győzelméről szóló hír hatása Máramarosszigeten

Cluj-Kolozsvár, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Három napja szakadatlanul bug a szerkesztőségi telefon csengője. Kolozsvárról és Erdély legkülönbözőbb részéből egymást kergetik az ideges, aggodalmaktól terhes kérdések: megkaptuk a két százalékat? Bejutottunk a parlamentbe? És a szerkesztőség válasza rendületlenül így hangzott minden kérdésre, minden érdeklődésre: a Zsidó Párt olyan eredményt ért el a választásokon, amely kétségtelenül biztosítja számára a parlamenti képviseletet. Minden ellenkező hírelt szemben határozottsággal hirdettük, hogy megkaptuk a két százalékat, hogy a Zsidó Párt jelöltjei tagjai lesznek a június 15-én összeülő parlamentnek.

A többi sajtóorgánomok hasábjain ezzel szemben napokon keresztül olvastuk a választási eredményekről szóló kombinációkat, amelyekből lépten-nyomon felénk vigyorgott az a bölcs jóslás, hogy „a zsidó kibuktak, a zsidók képviselet nélkül maradnak, stb.” Ezek a sajtóközvélemények nélkülöztek minden alapot és csak arra voltak alkalmasak, hogy a zsidó választók körében lehangozást váltssanak ki. Tendenciózus kombinációk voltak ezek, amelyek bizonyos érdekekkel kapcsolatosan nyilvánvalóan kifejezésre juttatták azoknak a köröknek a rejtett érzelmeit és óhajait, amelyek e lapok mögött állanak s amelyeknek cseppet sincs innyére az a tény, hogy a zsidóság saját erejére támaszkodva méltó eredményt ért el első önálló politikai megmozdulásával. Az Uj Kelet precíz és alapos információk jegyében állította oly rendületlenül határozottsággal a Zsidó Párt győzelmét és az első perctől kezdve nem kételkedünk ennek igazságában, valamint az ezzel ellenkező sajtóközvélemények tendenciózus voltában.

Ilyen körülmények között azonban mégis érthető és természetes az az aggodalom, amely az elmúlt napokban töltötte meg a zsidó lelkeket. Megértjük azt a belső nyugtalanságot, amely a zsidó választótömegeket hatalmában tartotta az elmúlt három nap alatt. De ez a nyugtalanság, ez a lázas aggodalom a legbeszédebb bizonyítéka annak a lelki felkészültségnek, amelyben a Zsidó Párt megalakulása és az önálló zsidó politika zászlóbontása találta Románia zsidóságát. Megható és lelket betöltő jelenség ez, amely egy jobb és szebb jövő kontúrjait rajzolja lelki szemekünk elé.

Különösen Máramaros zsidósága körében várták ideges nyugtalansággal a választások eredményeinek végső kialakulását. Csaknem óráról órára hívták fel Máramarosból az Uj Kelet szerkesztőségét. Leirhatatlan örömmel fogadták a máramarosi zsidók szerkesztőségünk minden egyes megnyugtató, kedvező közlését, de alig telt el néhány perc, vagy néhány óra és máris akadtak fontoskodó emberek, rosszindulatu zsidó bérencék, akik vigyorgó mosollyal igyekeztek keserűvé tenni a máramarosi zsidó lelkes hangulatát. Pontos, precíz információkra hivatkoztak, belügyminisztériumi táviratokra, prefektusi nyilatkozatokra. De hiszen nem kellett súlyos érvekkel operálni, mert az elmúlt napokban agyonanyagolt zsidó választók még lelkükben viselték a választások napjának keserű emlékeit és ezeknek lidércnyomása alatt hamar felültek a rosszindulatu és tendenciózus híreszteléseknek.

A szenátorválasztások újra forrongó atmoszférát idéztek elő Máramarosszigeten. A hatóságok a választások kisebb kereteihez mérten, de a képviselőválasztásoknál alkalmazott hathatós eszközökkel dolgoztak. Ma délután Jurca Flavius prefektus megjelent az egyik szavazóhelyiségben és a zsidó választókkal maró gunnyal közölte a hírt, hogy a néhány percelt ezelőtt kapott bukaresti jelentés szerint a Zsidó Párt végérvényesen kibukott. A máramarosi zsidóknak szolgájon ez a tény kellő tanulsággal és az elrettentő példa erejével.

A zsidó választók lehorgaszott fővel, fájó érzelmekkel eltelve bandukoltak ki a szavazóhelyiségből és mély rezignációval közölték a városban a prefektus „autentikus” közlését. A hír tehát nem tévesztette el hatását és nyomasztó hangulat lopta be magát a szigeti zsidók szorongó szívébe. Egy óra sem telt el azonban és Szigetre is megérkezett az Uj Kelet telefonjelentése a választások eredményéről, amelyet szigeti tudósítónk rendkívüli kiadás útján hozott nyilvánosságra. A rendkívüli kiadást pillanatok alatt szétkapkodták az emberek s a szinte gyászos, szomorú hangulatot örömmujongás, leirhatatlan lelkesedés váltotta fel. Most már jöhettek a zsidó bérencék, most már jöhettek prefektusi nyilatkozatok, a valószínű változtatni nem lehetett s Máramaros zsidósága elégtételt kapott

azokért a megpróbáltatásokért és szenvedésekért, amelyeket a választások napjaiban kellett átélnie.

Dr. Fischer József, a megye zsidó lakosságának közösjára tegnap meglátogatta a megye több részét. A falvakban a zsidó lakosság apraja-nagyja örömtől könnyes szemekkel fogadta a zsidó képviselő kezét és ruhájának szegélyét csókolgatók a leirhatatlan ujjongás közepette. Felsővisón a főrabbi vezetésével az egész zsidó lakosság várta Fischer Józsefet, akit lelkes ünneplésben részesítettek.

Tegnap este Máramarossziget zsidósága

Ha a szavazatok nem szaporodtak volna meg...

Cluj-Kolozsvár, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Három napnak és három éjszakának kellett elteltie, míg a belügyminisztérium elkészült a választási eredmények összeírásával és a mandátumok elosztásáról az egyes pártok tudomást szerezhettek. Már az első pillanatban nyilvánvaló volt, hogy e háromszor 24 óra alatt a belügyminisztériumban készült valami. Már tegnapi számunkban közöltük, hogy a kormány olyan ötlettel, mely valóban csak Argetoianu agyában született meg, azzal kerülte el biztos bukását, hogy több mint félmillió szavazattal töltötte meg a beérkezett szavazatok számát.

A nemzeti parasztpárt kolozsvári hivatalosa, a Patria ma érdekes kalkulációt közöl, mely nem mond kevesebbet, mint azt, hogy a kormány megbukott a választásokon. Ezt az állítást a Patria szenzációs érdekeségű kalkulációval támasztja alá, melynek alapjául az első napon nyilvánosságra került választási eredmények szolgálnak. A Curentul kedden délután megjelent számában autentikus forrásra való hivatkozással jelent meg, hogy az összszavazatok száma a választásokon 2 millió 300 ezer volt. Tudott dolog, hogy a Curentul a kormányhoz legközelebb álló organum, mert Argetoianu személyes barátság fűzi Pamfil Seicaruhoz, aki egyébként kormánypárti programmal be is került a parlamentbe.

A Curentul hiraadása annál is inkább valószínű, mert egyszerűen lehetetlen az, hogy a jelenlegi választásokon közel hárommillió ember adta volna le a szavazatát. A választások megdőböntés érdekeltenség mellett zajlottak le és a szavazóknak nagy tömege ki sem vette választó céduláját. Az elmúlt nemzeti parasztpárti

nagyszabású bankettet rendezett képviselőjének tiszteletére, amelynek keretében dr. Fried Ábrahám, Weisz Izrael, dr. Rosner Izidor, Rottenberg József, Koffner Mózes, Klein György, Appel Dávid és még számosan tartottak lelkes üdvözlő beszédek, majd dr. Fischer József emelkedett szólásra és szemmel látható megindultsággal mondott köszönetet Máramaros zsidóságának hősies magatartásáért.

Dr. Fischer Józsefnek „harmadik máramarosi győzelme” még szorosabbá, erősebbé tette azt a lelki kapcsolatot, amely Máramaros zsidó népet és nagymultu képviselőjét összeköti.

valasztásokon, amikor a parasztság urzólván forradalmi ünnepet ült és bandériumos tömegek mentek spontán lelkesedés mellett a választásokra, szavazatszavazattal kevesebbet adtak le, mint amennyit most a kormány kimutat. Paraszttikus tehát ez a hárommilliót megközelítő szám és teljesen bizonyossá látszik, hogy az összszavazatok számerehetőleg valóban csak 2 millió 300 ezer volt, a többit a kormány hozzáadta.

Hogy miért kellett hozzáadni a kormány, arról minden szóval ekesebb beszélnék a Patria által kikalkulált számok. Ezek szerint, ha az összszavazatok számát nem változtatta volna meg szavazatok hozzáadásával a kormány, számarányok a következőképpen alakultak volna ki:

Nemzeti parasztpárt 19 százalék, mandátum, Bratianu Gheorghe 7.80 százalék, 29 mandátum, Averescu 6.40 százalék, 23 mandátum, magyar párt 6.1 mand., LANC 5, 18 mand., Lupu 4.25, mand., szoc. dem. 4, 15 mand., Stere 3.15 mand., kommunisták 3.10, 12 mand., Zsidó Párt 2.75, 12 mandátum.

Ilyenformán az ellenzéki szavazatok 62.10 százalékot tettek volna ki és a kormány 37.80 százalékkal elesett volna a premiumtól, mely csak negyven százalék után illette. Ebben az esetben 150 képviselő jutott volna be a nemzeti egyházlistáin, míg az ellenzéki pártok 237 mandátum fölött rendelkeztek volna.

A Patriának ez a bombaként ható kalkulációja annál is érdekesebb, mert lap azt állítja, hogy a validálások során a nemzeti parasztpárt képviselői bizonytani fogják, hogy a kormány hatszáz szavazat hozzáadásával hamisította a választások eredményeit.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség hírei

Az E. Zs. N. Sz. június 2-án megtartott KIB. ülésén Vermes Ernő elnök napirend előtt őszinte örömeinek adott kifejezést afölött, hogy az 1-én megtartott kamarai választások előtt egész Nagy-Románia, de különösen Erdély zsidósága imponáló egységgel vonult fel az urnák elé és adta le a szavazatát a Romániai Zsidó Párt listájára. A KIB. köszönettel tartozik Erdély zsidóságának a solidaritási eme megnyilvánulásáért. A KIB. tagjai, akiknek a zsidó nép iránt érzett szeretetük adott kitartást feladataik elvégzéséhez, új erőt merítettek a zsidóságnak a választások alatt tanúsított meghatóan egyöntetű állásfoglalásából.

Chaluc-telep. A KIB. tudomása veszi, hogy Halász Adolf a gheorgheni helyi csoport elnöke felajánlotta földbirtokát egy chaluc-telep felállításának céljaira és felkéri Tihanyi Dezsőt (Marosvásárhely), a NIB. tagját, hogy utazzon ki Gheorghenihez és folytassa le a chaluc-telep felállítására vonatkozó részletes tárgyalásokat.

Dr. Werner Senator látogatása Romániában. Dr. Hantketől egy levél érkezett, amelyben bejelent, hogy dr. Werner Senator előreláthatólag 12-én és 13-án Bukarestben fog tartózkodni és javasolja, hogy ebből az alkalomból a szövetség elnöke utazzon le Bukarestbe, az Erdélyi Palesztina Hivatal felállításának megbeszélése végett. A KIB. felkérését intéz dr. Senatorhoz, hogy Temesváron keresztül utazzon Bázalbe és szakítsa meg Temesváron az utazást egy félnapra, hogy a KIB. Temesváron tárgyalhassa le vele a Palesztina Hivatal kérdését.

Dr. Weissburg Chaimtól egy átirat érkezett a Kfar-gideani (erdélyi kolónia) kolonistái nevében, amelyben vázolja a

kolónia helyzetét. Szükségesnek véli, hogy az erdélyi kongresszusi delegátusok budget-bizottságba oszassák be magukat, hogy a kfar-gideoni kolonisták érkeiket megfelelően megvédhessék. A K. ilyen értelemben meg fogja keresni erdélyi delegátusokat.

Zsidó könyvtár alapítása Temesváron. Rotbarth társelnök őszinte örömet feje ki afölött, hogy a belvárosi zsidó hitközség által megalakított könyvtár rész sikerült Temesvári zsidósága számára olyan kulturintézményt teremteni, amelynek szükségességét igen régen érezték. Bár a könyvtár nem a cionista szervezésre alapult alakult meg, megalapításában elsősorban dr. Brisker Ezékielnek, a K. tagjának köszönheti. A KIB. a könyvtár megalapításához szerencsekívánatait fejezi ki a belvárosi zsidó hitközségnek dr. Brisker Ezékielnek.

Hidroplán és torpedónaszád karbolja. Tokióból jelentik: Egy hidroplán éjszakai leszállás alkalmával összeütközött egy torpedónaszáddal, amelyen hadnagy és hét matróz volt. A naszad felborult és a benneülvők vízbe estek, hadnagyot nem tudták kimenteni.

Tovább emelkedik a svájci frank kursusa. Londonból jelentik: A nemzeti devizapiacra a svájci frank kursusának emelkedése tovább tart. Ezt a német és osztrák tőkék átszivárgásával magyarázzák. A Ceditanstalt válsága nyomán nagy kereslet támadt s ez hajította fel a svájci valuta és deviza árfolyamát s okozta azt is, hogy a külföldi fizetőkörök árfolyama Zürichben visszahozható mutató.

Kelet

Párizs, június 4. jén vagyunk. Párizsra készül az új földre. Ezidén azonban forradalom volt Spanyolországban, mert a franciák leromlottóságát a francia polgárok azért, mert odahoz messzi földrészek legyarmati kiállítás Vincennesben. Egy ember, vagy kettő mat és körülutazta

A kiállítás hemzselő. Beduinok, anatóliások, hottentották, Afrikából, a Kelet és rendeltensége, fiamzik a kiállítás. Az afrikai faluból falain belülről kaptak a bazárak felarások már működőket, bőrárut, primitív diszmutkaszereket. Átható nehézségű szagok az árut vásárolják, kuriózumképpen sergükben van elég hatékony. Hogy az illúzió között a vízburmusszal a fején kínálja árúját. Pórével van üvegge

Nem messze tőlük. Ez is egy darab a keletben Európához közeli tengeren át irányított a mórok ható hatalmat és kaptak itt, amíg a tengersizemzetek és ime fejlődött a kulturájuk. Vörös agyagból vastilus minden tartóanyagok, korsók, imálya. Barbár kedélyű, érdekesnél-érdekes és déli néger szokban lomhán arabok. Gyarmati káregjobb ezen a Arab kávéházakban gék alacsony székek illatos kávét, valami szer édes melódiaja. Közben egy őz em negyven-negyvenötmond.

Középkor a világ nak közvetlen közelépai középkor.

Legtöbbet csodál templomát és benne kat. India ősi kultúrá között. Ide már bejpen és elsősorban ami egy kicsit rontj

Könyvu

TOLS

a 20. század

Irta: Dr. ST

Ára 4

Előfizetők utól

Megrendelhető a

Str. Albinei 39.

könyvos

Kelet egész világa Párizsban

— Párizsi levél —

Párizs, június 4. A nyári szezon elején vagyunk. Párizs népe ilyenkor északra készül az országban, vagy külföldre. Ezidén azonban nem azért, mert forradalom volt Spanyolországban, sem azért, mert a franciák is a világgazdaság leromlottságát érzik, nem hagyja el a francia polgár az országot, hanem azért, mert odahozták neki Párizsba a messzei földrészek látványait. Itt van a gyarmati kiállítás Párizs kapui előtt Vincennesben. Egy napot tölt benne az ember, vagy kettőt, de legföljebb három és körülutazta a fél világot.

A kiállítás hemzseg a sok-sok emberrel. Beduinok, anamiták, négerok, marokkóiak, hottentották, arabok Azsiából és Afrikából, a Kelet varázsa, szépsége és rendtelensége, festői tarkasága hullámzik a kiállítás területén.

Az afrikai faluban esőnd honol. Fehér falain belül fehér kupolák. Széles utak a bazárok felé. A kereskedők és árúsok már működnek. Szőnyegeket, kendőket, bőrúrut, öveket, féméből való primitív díszmunkákat árulnak itt, ékszereket. Átható parfüm illat terjeng, nehéz pézma szagok. A francia nők ezt az árut vásárolják, az ékszereket még kuriózumképpen sem akarják. A vitrinükben van elég hasonló exotikum. Hogy az illúzió teljes legyen, a sikátorok között a vízárú bandukol, fehér burnusszal a fején és monoton hangján kintálja áruját. Pohara fából való. De hűvelve van üveggel.

Nem messze tőle áll a marokkói falu. Ez is egy darab Afrika, de már közelebb van Európához, valamikor a Földközi tengeren át innen jöttek az ibériai félszigetre a mórok. Evszázadokra kiátható hatalmat és kulturális nyomokat hagytak itt, amíg vissza nem szorították őket a tengerszorosokon túlra. Viszszamentek és ime itt látni, mennyire fejlődött a kulturájuk.

Vörös agyagból való házak, bent a régi stílus minden tartozéka, egyszerű szőnyegek, korszok, imagyöngyök és félhomály. Barbár kedélytelenség. Kint nyüzsgő, érdekesnél-érdekesebb jelenségek: az északi és déli négerfajták, széles burnuszokban lomhán sétálnak közöttük az arabok. Gyarmati katonák.

Legjobb ezen a részen a feketekávé. Arab kávéházakban árúsítják. A vendégek alacsony székeken ülve szürsölik az illatos kávé, valami tambura féle hangszer édes melódiája zsongítja az idegeket. Közben egy ősz ember (nem lehet több negyven-negyvenöt évesnél) regéket mond.

Középkor a világ legmodernebb városának közvetlen közelében. És nem is európai középkor.

Legtöbbet csodálják Angkor magas templomát és benne a bámulatos freskókat. India ősi kultúrája tárul meg a falak között. Ide már bejut az autó is, főképpen és elsősorban a kiállítási autóbusz, ami egy kicsit rongta az illúziót. De azt

mondják, ott is vannak már autók és autóbuszok, ott a legtávolabbi keleten.

Körvasutja van a kiállításnak, ezzel utazik az ember egyik „világrészről” a másikba. Az egyik hatalmas tavon őskori csónakokon himbálóznak a franciák. Exotikus liliomok állanak a tó partján, szinte csodálkoznak azon, hogyan kerültek ök most ide, a nyugatnak ebbe a zónájába. Kissé odébb nagy láрма, nevetés, attrakciók, hullámvasut.

Párizsi vurstli. Hagenbeck is szerephez jutott ebben az Európába hozott Afrikában. Eddig ő vitte állatait Afrikából a nagyvárosok állatkertjeihez, most visszahozta őket ide. Szelidített állatok, egyébként sem bestiák. Kenguruk, lámák, őzek, hatalmas, furcsa kecskék. Szabadon járnak. Ilyesmire a párizsiak nem voltak meg-

szokva. Farsangi ujjongás a gyermekek között.

Nagyszemű asszonyok, tarka, szép viseletben. Hallgatnak, föl és alá sétálnak, karjukon apró gyermekek. Feketék, kreolok, félbarnák, sima hajjal, vagy bodrok-kal, vannak ferdeszeműek is közöttük. Este nemzeti ünnepeket rendeznek és itt fogják ellejteni nemzeti táncaikat.

Este álarcban látják őket a párizsiak, vagy kimaszkirozva. Vadak, idegenek, exotikusok. A táncaikban egészen különös tűz parázslik. Evezredek előtt is így táncoltak őseik, így éltek ki magukat szenvedélyeikben.

Párizs népe ezidén nem hagyja el a fővárost. Itt nyaral mindenki. A divat is a gyarmati kiállításból szerzi impulzusait. Rajzoló és divatáruházak tulajdonosai figyelik és kopirozzák a „vadak” viseletét. A kiállítás területén jazz-zene mindenfelé, de a legeredetibb. Egyetlen fehérbőrű nincs a zenészek között. A nők — szintén feketebőrűek — minden zene-

kar mellett énekelnek és apró ritmusokban táncolnak.

Rengeteg az idegen, különösen sok a német. Az arab kávéházakban olyan a kiszolgálás, mint bármelyik előkelő európai kávéban, éppen csak hogy barnabőrűek a pincérek. Három nyelvet kötelesek tudni: angolul, franciául és németül.

Esténként a főbb vonalakon hatalmas illumináció. Valóságos fénytenger ömlik végig a keleti kiállításon. Ehhez foghatóbb csak a barcelonai fényesség volt, a katalan világiállításán.

A város nagy jövedelmeket remél ettől a kiállítástól. Nem úgy az állam. A rengeteg transzport- és építkezési költségek, a villanyt és vízszolgáltatást aligha fogják fedezni a belépődíjak és az egyes vendéglők bérei. Az állam bizonyára ráfizet, de a nagy idegenforgalomból és főleg abból, hogy a párizsiak otthon maradnak, a város sok üzlete és üzeme mag jó jövedelemhez jutni.

G. H.

A szenátor választásokon is győzött a kormány

Kolozsmegyében a kormány 600 szavazattal előzte meg a Magyar Pártot

Cluj-Kolozsvár, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A szenátusválasztások az egész ország területén féktelen terror jegyében zajlottak le. A falvak parasztságára nehezedő választási visszaélések természetesen most is a kormány számára szereztek meg a több-

seget és az országban valószínűleg csak nagyon kevés ellenzéki politikus került be a szenátusba.

A kolozsmegyei eredmények lapunk zártakor még részleteiben sem ismertek. Hozzávetőlegesen a kormány 5700, a Magyar Párt 5100, a nemzeti

parasztpárt 4500 szavazatot kapott a megyében. Igya kormány Kolozsmegyében pár száz szavazattal győzött és listavezetője bekerült a szenátusba. Hasonlóképpen bekerül a Magyar Párt szenátora is.

A kenyérmagvak elérték harminc év óta a legalacsonyabb árnívójukat

A szovjet ezidei gabonatermése akkora lesz, hogy felülmulja a háboru után évek termésait

Newyork, június 4. A Herald munkatársa előtt az orosz mezőgazdasági népbiztosság egyik magasállású főtisztviselője odanyilatkozott, hogy a szovjet gabonatermelési tervezte ez évben is teljesen sikerrel fog járni. Az elmúlt évi terméshez képest az idén mintegy 12 százalékos emelkedés várható.

Június végén ki fogják adni a hivatalos termésbecslést, de anyai máris kétségtelen, hogy az idei termés mennyiségben

akkora lesz, hogy felülmulja a háboru utáni bármely év oroszországi termés mennyiségét. A gabonárákra nézve mindenesetre kedvezőtlen, hogy a hatalmas termés éppen most jelentkezik, amikor a világban mindenütt nagy eladatlanság uralkodik és a kenyérmagvak elérték harminc év óta legalacsonyabb árszínvonalukat.

London, június 4. Moszkva és Tókió között tárgyalások vannak folyamatban a

szovjetnek nyújtandó japán kölcsön ügyéről.

Hír szerint a kölcsön 50 millió yen lesz és visszafizetésére két és fél év múlva kerül sor. Ha a kölcsönszerződés létrejön, a szovjet hajókat, vasárkat és elektromosgépeket akar Japánban vásárolni. Egyidejű jelentés szerint Oroszországban a nagyüzemekben 3528 külföldi mérnök és szakmunkás dolgozik.

Grandi kijelentette, hogy Olaszország nem gördit akadályokat a német jóvátételek revíziója elé

A fasiszta direktórium utasította a fasisztákat, hogy védjék meg a katolikus akcióitól az államo

Róma, június 4. A fasisztpárt országos direktóriumának ülésén Mussolini ismertette a Vatikán és a fasiszta Olaszország között támadt konfliktust. Ismertette az Aczione Catholica fasisztaellenes működését. A direktórium leszögezte, hogy a fasiszmus vezetői tisztelettel viseltetnek a vallási intézmények, a Szentatya és a klérus iránt, de a fasiszta Olaszország emellett nem tűrhet olyan mozgalmat, amely antifasiszta törekvéseket szolgál. A direktórium utasította 9 ezer szakosztá-

lyi vezetőjét, hogy mindenáron és mindenkiel szemben védjék meg a fasiszta államot és az intézményeket.

Róma, június 4. A szenátusban Grandi olasz külügyminiszter külpolitikai expozétát mondott, amelynek során nyilatkozott a német-osztrák vámegyezményről is. Hangoztatta, hogy Olaszország nem fog akadályokat gördíteni a német jóvátételek revízió alá vétele elé, mert az egyre jobban elnyomorodó Németország nem

lesz hasznára Európának. Grandi hangsúlyozta, hogy Olaszország a háboru befejezése óta többet tett Ausztriáért, mint a többi európai államok együttvéve. Nyilatkozott Grandi az orosz-olasz viszonyról is. Kijelentette, hogy a kormánynak az a szándéka, hogy a kereskedelmi kapcsolatokat a szovjettel kimélyítse. Grandi szerint az olasz-francia flottacsökkentési tárgyalások nincsenek lezárva s közelebből folytatódni fognak.

Biztosítottnak látszik dr. Sebestyén József szenátori mandátuma

Popper Ákos nagyváradi bankigazgató visszalépett a jelöléstől

Cluj-Kolozsvár, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Mint jelentettük, az erdélyi kereskedők és bankemberek egy tekintélyes csoportja dr. Sebestyén Józsefet jelölte az erdélyi Kereskedelmi és Iparkamarák kereskedelmi szekciójának szenátori mandátumára. Dr. Sebestyén József jelölését a kormány is támogatja és így megválasztása az első perctől fogva biztosítottnak látszott. Az egyetlen zavaró momentum az volt, hogy Popper Ákos nagyváradi bankigazgató személyében még egy kisebbségi ember volt jelölve és tartani lehe-

tett tőle, hogy ha bármilyen kis arányban, mégis meg fognak oszlani a kisebbségi szavazatok. Dr. Sebestyén József az elmúlt napokban meglátogatta Marosvásárhely, Arad, Nagyvárad és Szatmár városokban lakó választókat, akik óriási többségükben dr. Sebestyén József megválasztása mellett foglaltak állást. Ennek hatása alatt Popper Ákos bankigazgató kijelentette, hogy a jelöléstől visszalép és a választási küzdelemben nem kíván részt venni. Popper Ákos ezzel az elhatározásával komoly

tanujelét adta kisebbségi öntudatának és annak, hogy a közösség érdekeit fölébe tudja helyezni egyéni érdekeinek.

Popper Ákos visszalépése után most már dr. Sebestyén József megválasztása biztosra vehető és megválasztásában nemcsak az erdélyi kereskedelmi élet jut nagyképzettségű és odaadó képviselőjéhez a szenátusban, hanem az erdélyi zsidóság is, mely az érvényben levő választójogi törvény értelmében nem jelölhetett a szenátusválasztásokon.

Könyvujdonság

TOLSZTOJ

a 20. század mérlegén

Irta: Dr. STERN IGNÁC

Ára 40 lej

Előfizetők utólag is fizethetik.

Megrendelhető a szerzőnél: Cluj, Str. Albinei 39. és az Uj Kelet könyvostályában.

torpedónaszád kar...
lentik: Egy hidrop...
alkalmával össze...
naszáddal, amelyen...
matróz volt. A nas...
neülők vízbe estek...
dták kimenteni.
melkedik a svájci fr...
ból jelentik: A nem...
a svájci frank kurz...
ovább tart. Ezt a né...
átszívargásával mag...
anstalt válsága nyo...
nadt s ez hajtotta f...
deviza árfolyamát s...
gy a külföldi fizet...
Zürichben visszaz...

Szépség hírei

Szükségesnek véli, ho...
esszusi delegátusok...
osztásák be mag...
ideoni kolonisták ér...
megvédhessék. A K...
meg fogja keresni...
kat.

alapítása Temesvár...
k őszinte örömet fe...
belvárosi zsidó hitk...
kitott könyvtár rev...
zsidósága számára...
nényt teremteni, am...
ét igen régen érezt...
a cionista szervez...
ult meg, megalapít...
sker Ezékielnek, a K...
eti. A KIB. a könyv...
szerecsékivánatait...
i zsidó hitközségnek...
lnek.

torpedónaszád kar...
lentik: Egy hidrop...
alkalmával össze...
naszáddal, amelyen...
matróz volt. A nas...
neülők vízbe estek...
dták kimenteni.
melkedik a svájci fr...
ból jelentik: A nem...
a svájci frank kurz...
ovább tart. Ezt a né...
átszívargásával mag...
anstalt válsága nyo...
nadt s ez hajtotta f...
deviza árfolyamát s...
gy a külföldi fizet...
Zürichben visszaz...

Amerikai reklámfőnökök állnak a Hohenzollern-propaganda élén

Egy angol érdekes cikke a német extrónörökös elnökjelöltségéről. „Ugyilátszik a Hohenzollernnek németországi szereplése még nem zárult le”

London, június 4. A Daily Herald, az angol kormány hivatalos lapja, érdekes cikkben foglalkozik a németországi heyzettel. A cikk főcíme: „Kétségbeesési rendszabályok Németországban”, alcíme pedig: „A kormány a náci fordalmától fél”. A cikk megemlékezik arról, hogy Németországban általános felfogás az, hogy öszre bekövetkezik az összeomlás s annak a véleményének ad kifejezést, hogy Brüning és Curtius ezt a helyzetet fel fogja használni arra, hogy Checquersben alátámassza jóváteletti javaslatát.

A Daily Herald a cikkkel egyidejűleg közli a német trónörökös fényképét, amint katonai egyenruhában szemlét tart a katonai csapatok felett.

A Daily Telegraph berlini tudósítója jelenti: A breslaui rohamisasok parádé a német trónörökösnek, mint a jobb- oldali pártok elnökjelöltjének esélyeit erősen növelte.

A német viszonyokat jól ismerő forrásból ehhez a jelentéshez, amely arról szól, hogy Vilmos német extrónörökös jelölteti magát az 1932-es birodalmi elnökválasztásra, a Daily Telegraph a következő szennzációs értesülést fűzi:

„A rohamisasok fokozott tevékenysége jól meg van szervezve és pedig az amerikai reklámfőnökök részéről akik a nagy amerikai áruházakban elég tapasztalatot szereztek ahhoz, hogy egy olyan „nagy üzletet”, mint a monarchia visszaállítása, megfelelően meg tudjanak szervezni. Munkájuknak az az elve, hogy a propagandát emberről-emberre vigyék. Bizalmi embereik mindeütt ott ülnek s ha megtudják, hogy egy köztársasági hivatal valamilyen jogtalanságot követett el, nyomban munkába lépnek. Különösen jó anyagot szolgáltatott nekik Stegerwald miniszter a takarékosági rendszabályai által, amelyek a minisztert egész Németországban népszerűtlenné tették. Többek között a miniszter az árva gyermekek támogatását hat márkával leszállította, amit a rohamisasok természetesen erősen kihasználtak propagandájuk céljaira. A rokkantak is elégedetlenek a kormányval, mert mindig csak a rokkantsági járulékok felemelésével vigasztalják őket. Ilyen körülmények között a rohamisasok száma az utolsó 6 hétben 50 ezer emberrel szaporodott. Stegerwaldot egész Németországban a rohamisasok szállásaináljának tekintik s nagyon érdekes, hogy a rohamisasok esélyeit a bekövetkezendő választásoknál nem tekintik nagyon reménytelennek. Ezenfelül a rohamisasok arra is törekednek, hogy Hitler pártjával választási egyezményt létesítsenek.

Párizs, június 4. Az Echo de Paris mai száma a következőket írta: „Ami a breslaui rohamisasok parádéjával

kapcsolatban leginkább gondolkodásra készíti az embert, az, hogy a német extrónörökös ismét belépett a közéleti szereplésbe. Bülow és Hohenlohe herceg leplezése ellenére, amelyekből kitűnik,

hogy II. Vilmos milyen gyászos szerepet játszott a német történelemben, ugyilátszik, a Hohenzollern németországi szereplésének fejezete ebben a pillanatban még nem zárult le.

Három munkás halálos katasztrófája

Konstancánál felborult egy csónak és a bennülők közül három a tengerbe fulladtak

Konstanca, június 4. Halálos kimeneteli szerencsétlenség történt az elmúlt éjjel Eforia állomás közelében. Hat építőmunkás, akik az eforiai fürdőtelep egyik szállodáján végeznek nagyobb javításokat, az elmúlt éjszaka, miután éjfél 1 óráig dolgoztak, a munkát abbahagyva elhatározták, hogy csónakázni mennek. Valahonnan előkerítették Odisie Lancu munkást, akinek egy nagyobb csónakja volt és valamenyien beleülve, kiveztek a nyíl vizre.

Amikor már körülbelül 4 kilométert evezhettek a tengeren, egy erős szélroham keletkezett, majd a csapkodó

hullámok rövid ellenállás után felborították a csónakot és valamennyi benneülő a tengerbe esett. Borzalmas jelenetek játszódtak le. A munkások, akik közül egyetlenegy sem tudott uszni, a hullámokkal küzdve, kétségbeesetten kiabáltak segítségért. A segélykiáltásokat a parton meghallották és az ONEF. szervezetnek egy csapata, mely éppen a parton táborozott, sikerült a fulladók közül négy munkást megmenteni, míg három munkás a hullámokban lelte halálát. A holttesteket a hatóságoknak még nem sikerült megtalálniok.

Siremléket, sirszegélyező-rámát,
továbbá minden kőfaragó-ipari munkákat, művészies kivitelben,
három évi jótállással készit

SZABÓ ENDRE

kőfaragó iparvállalata, Cluj, Calea Regele Ferdinand 56.

FIGYELMEZTETÉS!!! Kérem cégetem össze nem tévesztetni más hasonnevű céggel. — Raktáron tartok: Kül. és belföldi, prima minőségű MARVÁNYT ÉS GRANITOT.

Június 7-én kezdődik meg Aradon az ezévi Keren Hájjeszód akció

Cluj-Kolozsvár, június 4. A Keren Hájjeszód jeruzsálemi Direktóriumának delegátusai, prof. Julian Silberbusch és dr. Mordóhaj Helfmann, az aradi zsidóság osztatlan támogatása mellett folyó hó 7-én indítják be Aradon egy nagy-szabású miting keretében az ezévi Keren Hájjeszód akciót. Arad zsidósága a legutóbbi akció alkalmával, két évvel ezelőtt igen eredményesen és szépen vette ki részét a zsidó országépítő munka támogatásából. Sikerült megnyerni ekkor, az első nagyobb szabású akció alkalmával olyan elemeket az országépítő munka részére, akikről addig azt hitték, hogy talán nem fűzi már őket semmi lelki kapocs a Palesztina országépítő eszméhez. S ekkor most már annyi városban a Keren Hájjeszód akció során, örvendetes meglepetésként derült ki, hogy Arad zsidósága nagy-

szerű lelkesedéssel és megértéssel támogatja az országépítő alapot, tekintet nélkül a cionista vagy nemcionista állásfoglalásra.

Ma, amidőn Arad zsidósága épp a legutóbbi hetekben mutatta meg, hogy szeres része az öntudatos erdélyi zsidó közületnek, ma még több a remény arra, hogy az aradi zsidók tudni fogják az országépítő alappal szembeni kötelességüket.

A most meginduló Keren Hájjeszód akcióban résztvesz az aradi zsidóság minden rétege, a nemcionista éppúgy, mint a cionista, Szemes Henrik helyi csoport-elnök vezetésével. Meg vagyunk győződve róla, hogy Arad ez évben is egyike lesz azon városoknak, melyek a Keren Hájjeszódot a legteljesebben és legöntudatosabban támogatják.

Rablógyilkosság egy regáti megyében

Megtámadtak egy házaspárt. Egy borzalmas éjszaka

Bucuresti-Bukarest, június 4. Borzalmas gyilkosság színhelye volt az elmúlt éjjel a mehedintmegyei Cosovatul de Motru község. A lefolyt gyilkosságról tudósítónk az alábbiakban számol be:

Cosovat községben lakik már huzamosabb idő óta Constantin Stanculescu jó-módu gazdálkodó feleségével együtt. A házaspár a legnagyobb egyetértésben élt együtt és az egész falu lakosságával mindig a lehető legjobb viszonyban voltak. A gazdálkodónak nagyobb összegű pénze volt és ezt sohasem tartotta a bankban, hanem a lakásán, mert attól félt, ha a bankba teszi be, úgy esetleg elveszhet a pénze. A gazdálkodó vagyonát odahaza egy vasszekrényben elzárta és annak kulcsát állandóan magánál hordta. Az elmúlt este a gazdálkodó és felesége a rendes időben lefeküdtek és szokásuk szerint minden ajtót gondosan bezártak.

Valamivel éjjel után a házaspár ajtó-csapkodásra ébredt fel, majd megrémülve látták, hogy három ember rontott a hálószobájukba. A gazdálkodó a három éjjeli látogatóban felismerte Mihail D. Farset

volt malomtulajdonost. Gh. Firescu volt községi elöljárót és C. Parvulescu földművest, akik valamennyien jó ismerősei és már évtizedek óta a faluban laktak. Az álmából felzavart házaspár első meglepetésében azt gondolta, hogy valami éretlen tréfáról lehet szó, azonban a három „jóismerős” erélyesen követelte, hogy Constantin Stanculescu azonnal adja át minden pénzét, mert ellenkező esetben végeznek vele. A házaspár látva a veszélyeztetett helyzetet, segítségért kiáltott, a banditák azonban hozzájuk ugrottak, mindkettőjüknek száját rongyokkal betömtek, majd késekkel és egy fesszel életveszélyesen megsebesítették őket és azután elmenekültek. A szomszédok csakhamar felfedezték a rablógyilkossági kísérletet és amikor benyitottak a gazdálkodó házába, ott megdöbbenve látták, hogy a házaspár vérbeágya a földön fekszik. A szomszédok természetesen azonnal értesítették a csendőrséget és a községi orvost, akik pár perc múlva ki-szállították a helyszínre. A csendőrség kikartta hallgatni a gazdálkodót, ez azon-

ban olyan súlyos állapotban volt, hogy nagynehezen elmondotta támadóinak neveit, majd elvesztette eszméletét és kórházba szállítása közben meghalt. Az asszony szintén életveszélyes sérüléseket szenvedett és csak nagyon kevés remény van életbenmaradásához. A csendőrségnek sikerült pár óra múlva letartóztatni Parvulescut és Firescut, azonban harmadik társuk nyomtalanul eltűnt. A borzalmas gyilkosság úgy a községben, mint az egész környéken nagy megdöbbenést keltett.

Thomas Mann párizsi előadásában kijelentette, hogy új bibliai regénye életének főműve lesz

Párizs, június 4. Thomas Mann a napokban felolvasást tartott Párizsban a Sorbonne egyetem dísztermében, hatalmas és előkelő publikum előtt. Német író a francia fővárosban alig aratott még ilyen nagy sikert.

Thomas Mann legújabb alkotásáról, a befejezés előtt lévő „József és fiverei” című regényéről beszélt. Mindenekelőtt kijelentette, hogy nem akar az autóbíró időkben divatosá vált módszerekkel élni, nem szereti az úgynevezett történelem-irodalmi stílust, de nem is gondol arra, hogy Flaubert modorában közölje egy romantikus élet leírását.

— Az utóbbi időben — mondotta Thomas Mann — sokat foglalkoztam régészettel, főleg egiptológiaiál, tisztára azért, hogy a fáraók szellemét és pszichéjét helyesen megértem és értékeljem. Szükségem volt arra is, hogy az egiptomi rabszolgaság intézményét és lelkiségét megértem. Most szeretném rekonstruálni pszichológiailag ezt a korszakot, mert úgy hiszem, hogy az emberiség épp az egy- oldalu tudományos kutatás következtében a fáraókról és a zsidókról egészen hamis képet alkotott magának.

Az író ezután kitért „a történelmi divatra”. Ma történelmi regényeket, romantikus hirografiákat olvasnak az emberek szívesen.

— Nehéz megmagyarázni — mondotta Thomas Mann — ezt a jelenséget. Ha az emberiség olyan helyzetben lenne, hogy megelégedhetne a viszonyokkal, akkor csak természetes, hogy ilyesmit olvas, mert respektust érez az előző idők nagyjai iránt. A mai idők azonban egészen más problémákkal vannak telítve, gazdasági és szociális kérdések rázzák a tömegeket.

Egyébként ugyanezt a jelenséget lehetett tapasztalni a reneszánsz és a francia forradalom idejében is. Akkor szintén nagy társadalmi átalakulások előtt állott az emberiség, olvasmányaik mégis a multak emlékeiből rekrutálódtak.

Később Thomas Mann az újságírók előtt is nyilatkozott. A héber és egiptomi tárgyú regényéről azt mondotta, hogy véleménye szerint ez lesz életének fő műve és nem hiszi, hogy tehetsége magasabbra isívelhet valaha. A zsidó egiptomi helyzete erősen hasonlít ahhoz a viszonyhoz, amelyben ma élnek a tömegek, akik dolgozni akarnak és munkaadóik, akik ezt az akarást kizsákmányolják. Az egiptomi példán látni lehet a mai idők sok problémáját, ami annak világos bizonyítéka, hogy az emberiség történetében a legmesszebb korszakok is ismétlődések jelenteznek.

Csehszlovákiában is sok az inzolvencia

Prága, június 4. A Csehszlovák Hitelezői Védegyület a napokban tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen a Védegyület vezértikára a fizetésképtelenségek eddigi példátlan arányu szaporodásáról referált. Az inzolvenciák jelentékeny része mindenesetre spekulatív jellegűnek tekinthető, mert igen sokan akadtak, akik még a régi alacsony egyezségi kvótát akarták kihasználni.

Ami a számszerű adatokat illeti, a mult évben a köztársaságban a csődök száma 38 százalékkal, az egyezségek száma pedig 53 százalékkal növekedett. Az egylet közreműködött 1817 bírósági egyezségről, ahol 79 millió csehszlovák összegű hitelezői érdekeltséget képviselt és átlagban 50 százalékos kvótát ért el, továbbá 138 bíróságon kívüli egyezségről 13 millió csehszlovák összegű érdekeltséggel és 68 százalék átlagkvótával, végül pedig 96 csödesetnél 2.9 milliós összegű érdekeltséggel és 18 százalék átlagkvótával.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

CLUJ, CAL. REG. FERD 7 SZ.

Fiókinizetési: Dej-Dés, Beclean-Betlen, Cehul-Silvaniei-Szilágycseh Jibou-Zsibó, Zálau-Zilah. Affiliált intézetek: A Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-Marosujvári fiókinizetése

Saját tőkéli 60 millió lej

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalások: bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl

Engedélyezett devizahely!

HIR

UJ KELET az egybánsági zsidóság Főszerkesztő: Dr. Felolós szerkesztő: J. Bukaresti szerk. Hátzig Ernő, Str. C. Keink utánnomását megjelölésével eng

A VÁLASZTÁSI REI. A Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

Választási Főbizottság elnökele al

HIREK

UJ KELET az egyetemes erdélyi és bányászati zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszeg Ernő, Str. Cobăcescu 54
 A lapnak utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

A VÁLASZTÁSI FŐBIZOTTSÁG
 EL. A Választási Főbizottság Roth-Jakab elnöke alatt folyó hó 2-án tartott, amelyen a benyújtott öt lista verifikálva lett.

Választási Főbizottság megküldte a választásoknak a választások elvégzéséhez szükséges nyomtatványokat. A Választási Bizottság elnöke Roth-Jakab azon reményének adott hangot, hogy mindegyik párt, amely a választásokban részt vesz, intenzív gondamunka révén fogja magabiztosítani a szükséges szavazatokat és egyetlen párt sem fog másként, amint az az előző években történt, formai okokból benyújtott petíciók révén mandátumot biztosítani akar. A XVII. Cionista kongresszus választásainál a mandátumok elosztását a választások kell eldöntésük.

Sztrájkoltak a majna-frankfurti orvosok. Berlinből jelentik: Az állami díjak leszállítása miatt a majna-frankfurti városi állatorvosok az év végéig sztrájkba léptek. A rendkívül kellemetlen volt, mert egy tízezer darab különféle vágóeszközt kellett fel, amelyekhez állami szakvélemény nélkül nem lehetett nyulni. A husra váró árusítók és az orvosok között rendkívül izgatott vihar történt a sor. A városi tanács a díjleszállítást egyelőre hatálytalanított és az ügyet elbírálás végett a városháza elé terjesztte.

Utóljára!
 A világverseny győztese!
 A legkedesebb operett!

Beleesett a forró aszfaltba. Buda-pestből jelentik: Megrendítő munkásszélvihar történt a Bécsi ut. 16. számú házban, ahol aszfaltozó munkások sztrájkoltak. Szöllösi István 34 éves munkás a közben fel akart kapaszkodni a falra, de beleakadt a fogaskerékbe, a belezuhant a forró aszfaltba. A munkások munkát nem folytattak, az aszfaltba, amely összeégett. A munkások a Rókus-kórházba szállították a válságos.

A kétéletű baritonista. Marseilléből jelentik: A francia bűnkrónikában példátlan esetről fog ítéletet mondani a napokban a marseillei törvényszék. A vádlott, Amadée Markin, a város kedvence, baritonista, a város állami operaházának tagja, a városi bíróság elítélte a vádlottat azzal a váddal, hogy 1929-től nemrégiben törvényszéki ítélettel 23 millió frank érvénytelenítést hamisított és bozsárgalomban, Markin meglehetősen sok pénzt után jutott el karrierjének csúcspontjára és valószínűleg végső pontjára. Volt nyomdász, hajólegény, vállalkozó, kocsmatulajdonos és végül — felváltva. Ez 1913-ban történt. Azóta az ítélet és erkölcsi sikere megszakítatlan sorozatban állt élete. 1919 óta első bariton a marseillei operának, melyet a városi bíróság bírósági ajánlatok értelmére hagyott el. Senkisémet tudta, annak a tántoríthatatlan ragaszkodásának egészen más az oka. Markin ugyan a bíróság előtt a bíróságot „egyéni sértést” követelt. Ezt a másik érvényesítést „bűnös”-nek hívták. Csodálatos módon a bíróság vénebberről maszkírozta a másként a bíróság rosszhírű ügyészének lehetett rábukkanni négy esztendővel ezelőtt. Itt bérelt egy kis házat, melyből rendszeresen 300—400 frank értékű államkötvényt látott a bíróságon napvilágot. A megdöbbenés ellenében igen nagy. Legutóbb éppen a bíróság pálvázott a legtöbb eséllyel a bíróság operá megírásáért ígazgatói a bíróság. Kinevezése előtt néhány nappal a bíróság kezét Marseille egyik fénves kávéház teraszán a rendőrfelügyelő, ki az előző napon még jóbarátja volt.

Ötven ember zuhant a franciaországi Isle folyó hidjáról a hullámokba

Egy tehergépkocsi sulya alatt szakadt le a hid a hivatalos kipróbálása alatt

Párizs, június 4. Bordeaux közelében Libourne mellett az Isle folyó hidja kilenc homokzsákkal terhelt tehergépkocsi sulya alatt szakadt a hid hivatalos kipróbálása alkalmával.

Mintegy ötven személy a hid roncsával együtt a 2—3 m. mély Isle folyóba zuhant. A teherkocsi sofförjeit nem tudták kimenteni a folyóból. Tizenki-

lenc sulyosan sebesültet kórházba szállítottak. Kettő közülük szállítás közben belehalt sebesüléseibe. Az áldozatok között van a hid teherpróbáját vezető főmérnök is.

A libournei ügyész kiszállott a helyszínre a vizsgálat levezetésére. A katasztrófa színhelyét csendőrkordon zárta el.

Véres kommunista-zavargások Varsóban. Varsóból jelentik: Vola munkásnegyedben kommunista-zavargások voltak. A rendbontók elbarrikádozták magukat a lövések adták le a karhatalomra. A rendőrség erősítéssel rohammal vette be a barrikádokat. A lövöldözés során négyen életüket vesztették s többen megsebesültek. Egy járőrelő is életét vesztette.

Erkölcös-e a vikend vagy sem? Londonból jelentik: Erről a kérdéssel vitakozott legutóbb a két nagy ellenfél, G. B. Shaw és G. K. Chesterton. Shaw egyik hírlapi nyilatkozata robbantotta ki a vitát. G. B. Shaw ugyanis kijelentette, hogy az ösembertől a mai embert csak egy dolog különbözteti meg és ez a vikend. Ez az egyetlen kulturális, komoly és szép dolog, amit az emberiség évezredek folyamán produkálni tudott. Több se kellett a nagy ellenfélnek, gunyos cikkben támadta a vikend intézményét, amelyet erkölcselenség bélyegzett. Anglia közvéleménye azonban ebben az esetben osztatlanul Shaw mellett foglalt állást és még a canterbury érsek is kijelentette, hogy bár az emberiségnek a vikend nem egyetlen vívmánya, de nem is erkölcselenség, hanem ellenkezőleg, kitünő nevelő hatása révén igen erkölcsös intézmény.

Zsidó ünneppé fejlődött egy máramarosszigeti bármicvó. A választásokat megelőző viharos napok izzó atmoszférájába szombaton meghitt ünnepi színt és hangulatot varázsolt Máramarosszigeten egy bármicvó ünnep, amely jóval túlhaladta a családi kereteket. Szombat délelőtt avatták bármicvóvá dr. Danzig Samu főrabbi Ottó fiát, amely alkalomból zsu-folásig megtelt a szigeti szefard templom tágas csarnoka. Az ünnepi istentiszteleten és az utána rendezett nagyszabású kiduson megjelent dr. Fischer József országgyűlési képviselő is, valamint a szigeti zsidóság és vezetőinek csaknem minden rétege. A templomi istentisztelet, az avatott ifjú gyönyörű máftírja és dr. Danzig főrabbi könnyekig megható beszéde, valamint a kidus, amelynek keretében a 13 éves gyermek mély gondolatokban és talmudisztikus fejtegetésekben gazdag, lendületes német beszédet tartott. Üdítő és igaz ünnepi hangulatot löpött a választási előkészületek lidércnyomása alatt selymülő máramarosszigeti zsidóság lelkébe.

Számos női bajnál a természetes Ferenc József keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.

NAPROL-NAPRA

Piccard ballona megérkezett az augsburgi Riedinger-ballongyárba, ahol szakértői vizsgálat alá vetették s megállapították, hogy a gázkieresztő készülék alkatrészei teljesen rendben vannak s az jól funkcionál. Annak oka, hogy a nagy magasságban még sem jött működésbe, a sztratoszférában uralkodó különleges viszonyokban keresendő. Augsburg városa egy festményt adott emléke Piccardnak, amely a városkört és a Perlach-tornyot ábrázolja. A professzor és asszisztense ma repülőgépen Zürichbe utaztak, ahol Piccard este előadást tartott sztratoszféra-repüléséről. Csütörtökön Brüsszelbe indulnak, hogy részt vegyenek a ballonutazás finanszírozó társaság diszgyűlésén.

A légügyi minisztérium a következő kimutatást közli az egyes államok légi forgalmi vállalatai által üzemben tartott vonalak hosszáról: Egyesült Államok 38 ezer 900, Anglia 30 ezer 960, Franciaország 19 ezer 400, Németország 17 ezer 900, Oroszország 14 ezer, Hollandia és Holland-India 12 ezer 320, Olaszország 7350, Belgium és Belgakongó 3308, Lengyelország 1900 mérföld.

A világ buzakészlete május végén 66 és félmillió quarter volt. Az eladatlan készletek állandó emelkedést mutatnak. Az elmúlt évben 58.75, 1929-ben 56.25, 1928-ban 42.5, 1927-ben 36 és 1926-ban 28.25 millió quarter volt a készlet mennyisége.

A Nautilus buvárhajó tegnap délután torpedónaszádok és hidroplánok diszkiséréte és az összes hajók szírének bugása közben elhagyta a newyorki kikötőt. A tengeralattjárón van Wilkinsnel az élén az északsarki ut egész amerikai személyzete. A Nautilus Skóciába tart.

MESE A BENZINKUTRÓL

Lilian Havay — Willy Fritsch

10 és 20 lejes helyárrakkal a Szinkör Mozgóban. A legkedesebb operett!

Német területen végzett újra kényszerleszállást egy francia repülőgép. Berlinből jelentik: A Bajor-Pfalzban levő Kaiserlautern közelében francia katonai repülőgép kényszerleszállást végzett. Pilótái, két altiszt, azt adták elő, hogy a tájékozódást elvesztve tévedtek német terület fölé. A két pilótát őrizetbe vették. Három idegen katonai repülőgépet láttak az Északi tenger német partvidékén és Dorkum, Juist, Norderney, Spiekeroog, továbbá Sylt szigetek felett is. Lehetséges, hogy ezek a repülőgépek is a francia légi flottához tartoznak.

Visszahívták állásából Strafellát, az osztrák államvasutak vezérigazgatóját. Bécsből jelentik: A nemzeti tanács főbizottságában elfogadták a szociáldemokraták azon javaslatát, hogy Straffella, az osztrák vasutak vezérigazgatója állásából nyomban visszahívassék. A javaslat ellen szavaztak a keresztényszocialisták, míg Schöber pártja a szociáldemokrata indítvány mellett foglalt állást.

Mérsékelt vámtétellel lehet tengerit bevinni Franciaországba. Párizsból jelentik: A gazdasági minisztérium rendeletet adott ki, mely szerint az állatok etetésére szolgáló tengerit az évre megállapított kontingens keretében mérsékelt vámtétellel lehet bevinni Franciaországba.

Kinematográfiai készülék, mellyel percenként két-három ezer felvételt lehet készíteni. Párizsból jelentik: Magnan és Huguenard professzorok olyan kinematográfiai készüléket készítettek, amely percenként 2—3 ezer felvételt eszközölni képes. A mozfelvételek eddig legfeljebb 250 felvételt készíthettek percenként.

Tíz katonát tépelt szét a kaszárnya udvarán felrobbant bomba. Damaskusból jelentik: A damaskusi kaszárnya udvarán ma délelőtt egy óraszerkezettel ellátott bomba robbant fel. A bomba hét katonát teljesen szétépett és három sulyosan megsebesített. A hatóságok szigorú nyomozást rendeltek el.

Jack Diamond június 8-án áll Newyorkban bírái elé. Tiltott fegyverviselés és egy teherautó sofförjének sulyos bántalmazása miatt kell felennie.

Szeged felett olyan itéletidő vonult át, amelyre évtizedek óta nem emlékeznek. Teljes husz percen át sűrűn szokatlan nagyságu jég esett, majd utána másfél órán át meg nem szűnő erővel hatalmas felhőszakadás víztömegei zúdultak a városra. A kertekben és a földeken nagy károkat okozott a jégeső. Az alsóváros számos házat ki kellett üríteni, mert helyenkint méteres magasságban állott az épületekben a felhőszakadás következtében támadt áradat.

Indig Alfréd és Molnár Irma hangversenye. Kolozsvárról indult el felfelé ivelő karrierjére Indig Alfréd hegedűművész, akinek neve a legkomolyabb értékűként cseng a külföldi zeneértő közönség tudatában. Ma már a legkiválóbb világlágyó művészek céhének válogatott névsorában szerepel ez a nagystílű művész, akinek teljesítményeiről a most lefolyt szezonban a legnevesebb berlini kritikuskok áradó elismeréssel nyilatkoztak. A német hangverseny-pódiumokon a legnagyobb sikerű zenekari hegedűversenyeknek Indig Alfréd volt a kritika által kiemelt fénypontja. Indig Alfréd június 11-én, csütörtökön este félkilenckor a kolozsvári róm. kat. gimnázium disztermének pódiumáról fogja férfias és érett művészetével gyönyörködtetni a közönséget. A zongoraszólamot a kolozsvári közönség által nagyrabecsült zongoraművész K. Molnár Irma asszony kongenialis művészetével fogja ellátni. A hangverseny iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg s előreláthatóan zsúfoltság közepén fogja ünnepelni a külföldről szülővárosába hazatért kiváló művészt.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank
 Részvénytársaság (LUJ, P. Unirii (Mátyás kir.-tér) 7.)
 Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.
 FIÓKJAI: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyváradon és Temesváron.
Saját tőkél 143 millió lei
 AFFILIÁLT INTÉZETEI: Tordaaranyosmegyei Takarékpénztár Rt. Torda Alsóféhé egyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székudvarhelyen és Szt.-Kereszturon, Szászregényvidéki Takaré- és Hitel Rt. Szászregényben és Népbank Rt. Bánffyújnyadon, Szamosújvári Hitelbank Rt. Szamosújváron.
Minden bankügyletet a legelőnyösebben végéz!
 Áruraktárai a vasut mellett.

apokban volt, hogy...
 párizsi előad...
 Thomas Mann a...
 újabb alkotásáról, a...
 „József és fivéréi”...
 szél. Mindenekelőtt...
 nem akar az autóbí...
 lt módszerekkel élni...
 nevezett történelem...
 nem is gondol arra...
 rában közölje egy...
 sán...
 — mondotta Tho...
 ologiaikoztam régész...
 tal. tisztára azért...
 emét és pszichéjét...
 és értékeljem. Szük...
 hogy az egyiptomi...
 nyét és lelkiségét...
 retném rekonstruálni...
 korszakot, mert ugy...
 eriség éppen az egy...
 utatás következtében...
 krol egészen hamis...
 tak.
 titér „a történeti...
 regényeket, roman...
 vspanak az emberek...
 varázni — mondotta...
 a jelenséget. Ha az...
 zretben lenne, hogy...
 viszonyokkal, akkor...
 hogy ilyesmit olvas...
 az előző idők nagy...
 k azonban egészen...
 nnak telítve, gazda...
 ések rázzák a töme...
 t a jelenséget lehe...
 neszánsz és a fran...
 ben is. Akkor szin...
 átalakulások előtt...
 olvasmányaik mégis...
 rekrutálódtak.
 n az újságírók előtt...
 néber és egyiptomi...
 zt mondotta, hogy...
 zt lez életének fő...
 gy tehetsége maga...
 aha. A zsidók egyip...
 a hasonlít ahhoz a...
 ma élnek a tömegek...
 k és munkaadoók...
 kizsákmányoják. Az...
 ni lehet a mai idők...
 annak világos bizo...
 beriség történetében...
 ban is ismétlődések

ában is sok
lvencia

Csehszlovák Hite...
 apokban tartotta...
 gyűlést, amelyen a...
 ra a fizetésképte...
 átlán aranyu sza...
 z. Az inzulvenciák...
 indenesetre speku...
 nthető, mert igen...
 k még a régi ala...
 t akarták kihasz...

adatokat illeti, a...
 aságban a csodók...
 az egyezségek szá...
 tal növekedett. Az...
 1817 bírósági...
 millió csehszlovák...
 teltséget képviselt...
 kos kvótát ért el...
 na kívüli egyezség...
 on összérdekelt...
 átlagkvótával, vé...
 el 2.9 milliói össz...
 zázalék átlagkvó...

SPORT

Vasárnap Románia munkásválogatottja szerepel a kolozsvári válogatott ellen

A Hungária Kolozsváron

Cluj-Kolozsvár, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától). A vasárnapi sport programon érdekes mérkőzés szerepel. Ez alkalommal az ország legjobb munkáscapataiból összeállított munkásválogatott méri össze erejét Kolozsvár válogatottjával. A mérkőzés rendkívül érdekesnek ígérkezik, mert a munkásválogatottban több, domináló együttes játékosai szerepelnek. Így a munkáscapatok közül kiemelkedő játékerőjű együttesek az AMTE, a nagyváradi Török, a TMTE, az UDR, a MMTE, a BMTE, a KMSC stb. A munkáscapat összeállítása még nem ismert, de előreláthatólag tekintélyes játékerőjű ellenfele lesz a kolozsvári kombinálnak.

A kolozsvári csapat viszont önmagában elég ahhoz, hogy bármikor akár Románia színeit képviselhesse. Az U. és a Románia legjobbjai, Szatmárral a kapuban olyan játékerőt képviselnek, melyet egyetlen város sem tud ma felmutatni Romániában. Így a vasárnapi napon teljesen nyílt, izgalmas küzdelemre van kilátás, melynek minden bizonnyal meg lesz a közönsége is.

A válogatottat megelőzőleg is érdekes meccs játszódik le. Most mutatkozik be két év után Kolozsváron először a CFR reorganizált csapata, mely legutóbbi székhelyi túráján szép sikerrel szerepelt. A vasutas csapat ellenfele a KMSC lesz, mely a bajnoki szezon finisze óta még nem szerepelt a kolozsvári pályán. Valószínű, hogy a pár hetes pihenő használt a jóképességű munkáscapatnak, melynek színeiben nagyjövű fiatal futballisták szerepelnek.

Délelőtt a Haggibbor—Románia ifjúsági bajnokit játszik le. Bírák: délelőtt Ghilezan, a délutáni előmérkőzésen Milivoi, a válogatott meccsen Fövényi.

A HUNGÁRIA Kolozsvárra jön

Hosszas tárgyalások után végre Kolozsvár vezető sportkörökének is sikerült nagy atrakcióval megszerezni a publikumnak: jön a Hungária világhírű csapata, mely mai formájában is egyike a világ legjobb futball-együttesének. A Hungária a magyar profiligában a második helyen végzett, mert a legnépszerűbb budapesti csapat nem bírt az Ujpest szédítő iramával, amellyel a bajnokságot végigküzdötte.

A nyári szezonban a csapat kissé visszaesett, mint ahogy az összes pesti csapatok lényeges formahanyatlást mutatnak a szédületes tempójú tavaszi forduló és a tulzsfolt nemzetközi tura- és ligaprogram fáradalmi után. De a Hungária mégis a klasszikus futball legismertebb csapata, mely soha nem durva, főerénye a technika és fair játékmódora világszerte a sportszerű és lovasias együttesnek kijáró respektust szereztek meg számára. Kolozsvári játéka elé annál inkább óriási érdeklődéssel néz mindenki, mert a Hungária éppen tizenhét éve nem volt Kolozsváron. Legutóbb a világháború kitörése előtt volt itt az MTK — és éppen Ferdinánd trónörökös meggyilkolásának napján játszotta le második mérkőzését. A csapat június második felében jön Kolozsvárra, előreláthatólag 17—18-án. Első napon a KAC — mint rendezőegylet — játszik a Hungáriával, a második napon az Universitatea.

Megelőzőleg a Hungária Aradon az AAC, Temesváron a Ripensia ellen (13 és 14-én) játszik, onnan jön Kolozsvárra és itteni mérkőzése után Bukarestbe utazik, ahol a Budapest—Bukarest városközi mérkőzést fogják megtartani. Erre a napra több budapesti játékosal fogják kiegészíteni a Hungáriát.

A UDR (Resica) a nyugati liga bajnoka. Az UDR tegnap 6:1 (2:1)

arányban legyőzte a favoritként induló aradi bajnokot, a Glória CFR-t. A nyugati liga bajnoka így az UDR lett.

Magyarország az Európai kardsapatbajnokság győztese. A Petschauer, Gombos, Piller, Glykais felállítástú csapat, amelynek két tagja zsidó, fölényesen nyerte Európa kardsapatbajnokságát. A magyar csapat 3 győzelemmel első, második Olaszország 2 győzelem-

mel, harmadik Németország 1 győzelemmel. Negyedik Ausztria. Az egyéni bajnokságok során az összes magyarok a döntőbe kerültek.

A budapesti Vasasok erdélyi túráján szombaton és vasárnap Brassóban az Olimpia és Brasovia csapataival, 13—14-én Bukarestben a Tricolor és Iuventus látja vendégül, míg 28—29-én Kolozsváron a Románia és Universitatea ellen szerepel.

KÖZGAZDASÁG

Jövőhéten megkezdzi működését a Román Mezőgazdasági Bank

Bucuresti-Bukarest, június 4. Az ipar és kereskedelemügyi minisztériumban elvégezték az utolsó szükséges formalitásokat a Román Mezőgazdasági Bank működésének megkezdéséhez. A bank jövő héten megkezdte működését, a mezőgazdasági hitelek folyósítására azonban csak a hó végére, vagy jövő hó elejére kerülhet ténylegesen sor, mert addig ki kell építeni a bank szervezeteit. Az alapszabályok értelmében a Román Mezőgazdasági Bank az állam jóváállása mellett azonnal megkezdte egy nagyobb szabású emisszió kibocsátását.

Ennek az emisszióknak az összege 1950 millió lej lesz, vagyis háromszorosa az alaptőkének. Ezzel a mezőbank rendelkezésére álló tőke 2 milliárd 600 millió lesz. Ezt az összeget fokozatosan 6—7 milliárdra fogják felelni.

A román mezőbank vezetősége elhatározta, hogy ösztig kiépíti az összes megyei fiókokat, azután megkezdje a helyi kirendeltségek felállítását, vagyis minden jelentősebb mezőgazdasági járási székhelyen is lesz szervezete a Román Mezőgazdasági Banknak.

TŐZSDE

Bukarest, VTCV. június 4. Párizs 6.58¹/₂, London 816, Newyork 167.90, Oloszország 8.81, Prága 4.98¹/₂, Svájc 32.60, Belgium 23.40, Berlin 39.98,

Bécs 23.65, Budapest 29.32, Hollandia 67.60.

Zürich, VTCV. június 4. Bukarest 3.07, Amszterdam 207.50, London 25, Milánó 26.99, Budapest 90.05, Varsó 57.75, Berlin 122.47, Newyork 5.15.60, Párizs 20.20¹/₂, Prága 15.27, Belgrád 9.11¹/₂, Bécs 72.45.

Színház—Művészet

Az Opera Mozgó hatodik bemutatója

Ma pénteken, június 5-én kerül bemutatásra a „TELEVIZIUNE” (Távolbalátás) című román énekes és beszélő film, nagy revüoperett az „American Girls” hírneves balettkar, élén EDDIE CANTOR, HELEN MORGAN, RUDY VALLEE téneműszerek felléptével. A román szereplők POLA ILLERY, G.

STORIN, G. VRACCA, SOFICA ION-NESCU, akik pompás kreációkat mutatnak be.

E nagyszerű színes filmen kívül ugyanazon estén a következő kísérő műsor kerül még bemutatásra: 1. Miciki Maus. 2. A legújabb Paramount újság a legfrissebb világeseeményekkel.

Fény és bűn: A kis cukrászdában

A szép kis Suzette egy kis párizsi cukrászdában dolgozik, André pedig, a pompás legény, ugyanitt keresi meg kenyerét, a hegedűjével. A nagyvilági fény vonzza őket, különösen pedig az a varázs, amely egyik elegáns hölgyvendéjükből árad ki. Ki hinné a hölgyről, hogy a legpazarabb földalatti titkos találkahely tulajdonosnője? A kis Suzette nem gyanakszik s az „előkelő” hölgy szolgálatába szegődik. Fény és pompa veszi körül s elérkezik a nap, amikor ittas és erőszakos gavallérok be akarják avatni a csillogó ház titkaiba. André éppen akkor érkezik meg, amikor szerelmét már majdnem elnyeli az örvény. A kis Suzette valaho-

gyan megmenekül, de az elkeseredett fiú beleszédül a démoni hölgy karjaiba. Hogyan züllik le André s hogyan emeli fel végül is a tiszta kis Suzette szerelmét, ezt a történetet meséli el A kis cukrászda filmje.

A kis cukrászdat holnap kezdi vetíteni a Szinkör Mozgó. A film a híres Emelkalkonszern műve, káprázatos kiállítás, gyönyörű zenéje, világos dialógusai csak emelik izgalmas meséjének értékét. Főszerepét a bűbajos Marion Gerth, a gyönyörű Valery Boothby, André szerepét Jaque-Catelain adják.

Rango! Rango! Rango! Rango! Rango! Rango! Rango!

Növendék hangverseny. Bitay Antónia zongoratanárnő növendék hangversenyét 6-án, szombaton este 8 órakor tartja meg a kat. gimnázium dísztermében. Műsor kapható Király zeneműkereskedésben, a Rom. Artisticánál és este a pénztárnál.

CSAK TEGÉD SZERETLEK!

(Rio Grande románca)

A Szinkör Mozgó megszerezte előadásra a Fox-gyár ezévi legnagyobb slágerét, a melynek címe: Csak téged szeretlek (Rio Grande románca). Ez a grandiózus, páratlanul izgalmas hangosfilm Warner

Baxter, Mary Duncan, Antonie Moreno és Mona Maris interpretálásában hónapok óta fut a legnagyobb külföldi moziban.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Péntek: Ma utoljára! Mese a benzinkut-ról. (A világ legédesebb filmoperettje). Helyárak: 10 és 20 lej. Szombat: A kis cukrászda. (Egy titkos találkahely drámája. Pazar kiállítás, izgalmas hangosfilm, a főszerepekben: Marion Gerth, Valery Boothby, Jaque-Catelain.

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI

Péntek, május 5.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: rek, időjárás. 17: Jazz. 18.15: E. 19: Grammfón. 19.40: Rádióegyetem. 20: Opera. Szünetben hírek.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hír. 12.05: Hangv. 12.25: Hírek. 1: P. időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: sék. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás. rek. 5: „A fekete golyók”, felolvasás. 5.30: Magyar nóták. 6.45: Gyorsírás. 7.15: „Liszt Ferenc magyartárgya zeménye”, felolvasás. 7.40: Évzáró. A Nemzeti Zenedéből. Utána: Pontos jelzés, időjárás, hírek. 10.30: Zongor. mokkal illusztrált olasz nyelvű el. Majd cigányzene.

Bécs. 20: Tarka est. Breslau. 21.20: Hangjáték. Frankfurt. 19.30: Weber opera. Langenberg. 20: Grammfón. Lipse. 22.15: Szimf. hangv.

Varsó, Poznan, Kattowic. 20.15: mónikus hangv. Mozart, Noskowski, binstein. Csajkovszkij művei. — Grammfón.

Milánó. 21: Szórakoztató zene. Operatársulatok.

Róma. 20.40: Lehár: Paganini operettje.

Prága. 14.30: Rádiózenekar. Bizet, di, Delibes. Dvorak, Wagner. Sz. 17.15: Grammfón. 20.30: Benda: és Julia c. operája.

Kassa. 18.40: Grammfón.

Toulouse. 22: Szimfónikus zene. Operadalok. 23.30: Grammfón.

Szombat, június 6.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: rek, időjelzés. 17: Zenekar. 18: Id. hírek. 19: Grammfón. 20: Rádió. 20.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Hangv. Erkel, S. Gounod. Zandonai, Hubay, Grieg. 9.30: Hírek. 12.05: Cigányzene. Hírek. 2.45: Hírek. 4.15: Novellák. Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Missziós üzenetek. 5.30: Hangv. 6.30: üzen a rádió. 7: Előadás. 7.30: beer: Hugentották. Utána: Pontos zés, időjárás, hírek. Majd Cigányze.

Bécs. 22.20: Hangv.

Breslau. 19: Grammfón.

Hamburg. 21: Operett.

Langenberg. 22: Könyvű zene.

Varsó, Kattowic, Poznan. 20.30: nyű zene. 22.15: Chopin művei.

Milánó. 19.50: Grammfón.

Róma. 20.40: Mascagni opera.

Oslo. 20: Könyvű zene.

Toulouse. 21: Operadalok. 22.45: zene.

Apro hirdetés

Schwartz Ignácné vegetárius é. dinand (volt Wesselyni u.) 23. sz. lett áthelyezve. Figyelmes, pontos galás, szolid árak.

Kézimunkában Fisch Böske kézi szalónja vezet. Malom ucca 16.

עולם הבא

הנה 50 יאחר אלס מלמד בגפ"ת עוסק וי"א ד"א טויוונוד תלמידים בעצ"ע. ויש להע דקנתי אי"ה 2 אנקעל אויסהיראטן דר"ה תמו ולרש אין כל ביטע בני עוונדערס ד"א תלמידים מיר ביהלפע המצוה תחיל ממות ואין לסער גודל המצוה דמתי בני"מ. ה"ק יודא אליעזר עלעס Elek Lázár Carei, Str. Dorobant

Sapkahorgolást selyemből, g. és szalmából olesón vállalok. Cim. Reg, Ferdinand 101., ajtó 4.

30 drb. perzsaszőnyegét nagyon kiárusítok. Csak 10 napig. „Art. Str. Avram Iancu 3.

Hadirokkantak érvénytelenített karnetjeinek becserelését és b. fontos bukaresti megbízást sürgős intézek. Hirsch Salamon, Huedin.

Jelentkezések a jövő tanévre fe. nek. Cluj Zsidó Leányotthon. Str. Maniu 9. Mindennemű felvilágosítá

XIV. EVF. Cluj—Kolo junius 6 5691 EV

As Uj Kelet az e és bánási nap! Cikkeink után forrás megjelölés! Késiratokat nem megörzöskre ne

A mi par kivüli kép

A választások ala tán addig nézták mindössze négy zsidó belőle. Viszont a c. an kaptak mandátu. k természetesen ne. edjenek a választás. y történt meg az. ppselőnek fog kel. nyole cuzistával s n. ell lennie mind a n. ságteljesen tudják. Róma. 20.40: Lehár: Paganini g ellen irányuló. támadásokat. A. egy pozitív progra. tiszemítizmus. A z. onban az antiszem. ellett ki kell még. art pozitív progra. sét is.

Csak most látjuk i. oly és nélkülözhetet. ország zsidóságána. ökre. El sem tudja. ilyen veszedelmet jel. ment, amelyben nyo. foglalt helyet, de e. ndoljunk csak arra. rlamenti ülészakon. zemita képviselő vo. za professzor és egy. rlamentoi Klub men. a termékeny munka. oleszorosodott az ar. k megnyugvással ke. nkít az a tudat, hog. a parlamentben vé. oros fronttal szembe.

Amikor hivatalosan zsidó lista megkapta. szükséges percent. éreztük magunkat, ői, amikor megpillar. oltókoocsikat. A mi o. nk készen áll a mu. zág zsidóságán mul. z négy emberből ál. t a zsidó választók. annak érdekében, h. elők minél nagyobb. be a parlamentbe. ban a derék nagyvá. ra, akiknek jórésze. rkenkedett az önálló z. ra azonban egységes. róbált régi vezetői m. Párt programját irta. Az iltó Adler Tibor. Sámueleknek, a dr. köszönhető a várad. egeknek az az egysé. ban szép felvonulás. az ország keleti és é. lopták volna el szav. ma nem négy, hane. ő védené a zsidó ér. tesége a Zsidó Párt. tt mandátumhoz dr.

Amári lista vezetője, r. óság számarányának. k kijár egy zsidó kép. mert a zsidó képvisel. enti munkában szül. Kertész Jenő pompá. geire is kipróbált z. asára. Az ellopott sz. yozyni fog a kamara. sa bátor temperamen. ő ügy iránt melegen. öképpen ügybuzgalm. er fáradságot, ha a z.